

رهایی از تله ارزی

دنیای اقتصاد / دکتر پویا جبل عاملی

افزایش قیمت رسمی دلار یا همان نرخ ارز مبادله‌ای را به بالای سطح ۳ هزار تومان از سوی بانک مرکزی باید به فال نیک گرفت. در حالی که سیاست‌گذار ارزی بیش از دو ماه در تله خودساخته گیر کرده بود و با بلا تکلیفی شاهد از دست رفتن تلاش بی‌وقفه خود در کاهش فاصله دو نرخ مبادله‌ای و آزاد بود، به نظر می‌رسد بالاخره این سرگردانی به سر آمده است و سیاست‌گذار با درک توانایی خود و شرایط اقتصاد، می‌خواهد سیاست به مراتب منطقی‌تر از گذشته را در کاهش فاصله دو نرخ از طریق افزایش قیمت مبادله‌ای پیگیری کند. بدون تردید این رویکرد در کل برای اقتصاد ایران مثبت است. نرخ مبادله‌ای در زمان کنونی، نه تعیین‌کننده نرخ آزاد که پیرو آن است. از همین رو رشد آرام آن تاثیر بسزایی بر قیمت ارز در بازار آزاد ندارد.

اتفاقا پذیرش این رشد از سوی سیاست‌گذار به معنی بازی کردن منطقی انحصارگر ارز در بازار است و این امر از چشمان تیزبین عاملان بازار پنهان نمی‌ماند. اجرای سیاست منطقی به همراه بیان و اطلاع‌رسانی شفاف به بازار در چرایی انجام آن، خود عامل ثبات‌بخش در بازار است.

ادامه در صفحه ۱۳

کنفرانسی که سی ساله شد

روابط عمومی سندیکای صنعت برق ایران /

آیین اختتامیه سی‌امین کنفرانس بین‌المللی برق و نمایشگاه جانبی آن در ساعات پایانی روز چهارشنبه چهارم آذر ماه سال جاری در حالی برگزار شد که این مراسم در محل تالار خلیج فارس پژوهشگاه نیرو میزبان مهندس چیت چیان مقام عالی وزارت نیرو، مهندس فلاحیان معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی، مهندس کردی مدیر عامل توانیر و دکتر غفوری فرد رییس انجمن مهندسين برق و الکترونیک، در کنار جمعی از مدیران ارشد برق‌های منطقه‌ای و شرکت‌های توزیع و نیز برجسته‌ترین شخصیت‌های علمی و صنعتی صنعت برق کشور بود.

در ابتدای این مراسم چیت چیان ضمن تقدیر از تلاش‌های دست اندرکاران برپایی کنفرانس بین‌المللی برق و ذکر پایمردی آنان در استمرار این کنفرانس طی سی دوره، در سخنانی از تاکیدات اخیر مقام معظم رهبری در جمع مدیران پژوهشگاه نیرو مبنی بر نقش منحصر به فرد تحقیقات در رفع تمامی مشکلات کشور و لزوم قدردانی و تشویق محققان از سوی مسئولین اجرایی کشور یاد کرد و افزود: صراحت ویژه ایشان در بیان این فرمایشات نشان دهنده ارزش بی‌بدیل این مهم در شرایط کنونی خواهد بود.

ادامه در صفحه ۳

اخبار صنعت برق

برگزاری سمینار تخصصی کمیته اتوماسیون و مخابرات سندیکا در حاشیه کنفرانس سی ام

سمینار تخصصی بررسی نقش شرکت های یکپارچه ساز سیستم حفاظت و کنترل در احداث و بهره برداری پست های فشار قوی دوشنبه دوم آذرماه سال جاری توسط کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکا و با حضور دکتر علیپور، مدیردفتر فنی و نظارت انتقال توانیر، مهندس سعیدی، مدیر واحد حفاظت، کنترل و مخابرات شرکت مهندسی مشانیر بعنوان سخنرانان مدعو، اعضای هیأت ریسه کمیته اتوماسیون سندیکای صنعت برق و شرکت های فعال در زمینه اتوماسیون شبکه های انرژی در سالن حافظ پژوهشگاه نیرو برگزار شد. ....ادامه خبر

ضرورت تشکیل کمیته هماهنگی صادرات برق و گاز طبیعی

بهرام نظام‌الملکی/ مدیرکل دفتر توسعه صادرات و خدمات فنی و مهندسی وزارت نیرو.....ادامه خبر

جزئیات سرمایه‌گذاری بلژیکی‌ها در احداث ۵۵۰۰ مگاوات نیروگاه برق

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی با بیان اینکه بحث ترک تشریفات و عدم برگزاری مناقصه در قرارداد ۶ میلیارد دلاری ساخت نیروگاه توسط بلژیکی‌ها صحت ندارد، گفت: مصوبه ساخت نیروگاه‌های سیکل ترکیبی توسط بلژیکی‌ها را از شورای اقتصاد گرفتیم. ....ادامه خبر

شورای نگهبان طرح حمایت از صنعت برق کشور را تایید کرد +گزارش های مجلس

شورای نگهبان طرح حمایت از صنعت برق کشور را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی ندانست. طرح حمایت از صنعت برق کشور پس از بررسی های لازم در صحن علنی مجلس شورای اسلامی برای تصویب نهایی به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان بخشی از آن را تایید نکرد و پس از بررسی های مجدد در مجلس دوباره به شورای نگهبان ارسال شد. ....ادامه خبر

ورود ۷۳۵۰ مگاوات برق تا ۲ سال آینده به مدار

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی تبدیل نیروگاه گازی به سیکل ترکیبی را از برنامه‌های جدی وزارت نیرو عنوان و اظهار کرد: تا دو سال آینده ۷ هزار و ۳۵۰ مگاوات برق از طریق تبدیل نیروگاه‌های حرارتی گازی به سیکل ترکیبی وارد مدار می‌شود. ....ادامه خبر

۶۵ میلیارد تومان در روز؛ گردش مالی بازار برق در پیک مصرف

موج - معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران گفت: در دوره پیک مصرف، به طور متوسط ماهی ۲ هزار میلیارد تومان گردش مالی در بازار برق در سمت فروش وجود دارد که این رقم چیزی در حدود ۶۵ میلیارد تومان در روز می‌شود. ....ادامه خبر

تحقق اقتصاد مقاومتی در وزارت نیرو با توسعه و تولید میکرونیروگاه

وزارت نیرو با توسعه تولید و استفاده از میکرونیروگاه های کوچک برای تامین نیازهای انرژی مناطق و سایت های کوچک، گامی عملی در راستای تحقق پدافند غیرعامل و اقتصاد مقاومتی برداشته است.....ادامه خبر

اقتصادی

دریافت تسهیلات از بانک‌ها همچنان بزرگترین مشکل فعالان اقتصادی

.....ادامه خبر

نقش تورم پایین در جذب سرمایه‌های خارجی به کشور

.....ادامه خبر

پیمان پولی دوجانبه ایران و عراق فراگیر نشده است

.....ادامه خبر

عضویت رییس اتاق بازرگانی در کمیسیون ملی نشان تجاری

.....ادامه خبر

بررسی زمینه های همکاری شرکتهای تجاری ایران و ایتالیا

.....ادامه خبر

تدوین استراتژی توسعه معادن و صنایع معدنی

.....ادامه خبر

حجم تجارت خارجی کشور به ۵۷ میلیارد دلار رسید

.....ادامه خبر

پیش بینی رشد ۴۲ درصدی اقتصاد با افزایش بهره‌وری در برنامه ششم

.....ادامه خبر

خرید دین بنگاه‌ها به سرنوشت یارانه تولید دچار نشود

.....ادامه خبر

جدول قیمت سکه و ارز روز شنبه منتشر شد

.....ادامه خبر

جهش صادرات در آبان‌ماه

.....ادامه خبر

رابطه رشد اقتصادی با صادرات و سرمایه‌های خارجی

.....ادامه خبر

ادامه از صفحه ۱/

کنفرانسی که سی ساله شد

وزیر نیرو با بیان این مطالب تصریح کرد: نظر به این رهنمون ها می بایست با توجه به ماهیت بلند مدت امور تحقیقاتی و نیاز آن به صرف زمان و سرمایه گذاری ویژه، جهت جلوگیری از فرار گرفتن این مهم در الویت های آخر صنعت، از ابتدا بودجه مشخصی بدان تعلق گیرد. وی در ادامه خاطر نشان ساخت: این در حالی است که در شرایط کمبود منابع مالی به منظور کاهش هزینه ها، می بایست همت جدی تری در امر تحقیقات اختصاص یابد تا از این طریق شاهد افزایش بهره وری و ... در صنعت باشیم.

چیت چیان در راستای گسترش هر چه بیشتر نتایج پژوهشی در قالب فناوری های کاربردی و صنعتی یگانه راهکار آن را سنجش و شناسایی دقیق مسائل مهم صنعت عنوان داشت و در خصوص کاستی های عمده صنعت برق کشور در شرایط کنونی از مواردی چون سطح نازل بازدهی در بخش تولید برق و مساله تلفات برق در شبکه های انتقال و توزیع کشور، به رغم کاهش ۴ الی ۵ درصدی آن بر اثر تلاش های ویژه صورت گرفته طی سال های اخیر یاد کرد.

مقام عالی وزارت نیرو در ادامه لزوم استفاده حداکثری از ظرفیت های موجود در بخش تولید از طریق ورود توربین های گازی کلاس F به شبکه و تبدیل نیروگاه های عمده کشور به حالت سیکل ترکیبی به منظور ارتقای راندمان آن ها به ۵۸ درصد و کاهش شدت انرژی را از جمله راهکارهای رشد بهره وری در این بخش برشمرد و تاکید کرد: بازتوانی نیروگاه های فرسوده با کمتر از ۱۵۰ ساعت بازدهی در سال نیز می تواند نقش مهمی در تحقق این امر

داشته باشد.

در ادامه این مراسم مهندس پرویز غیاث الدین در مقام ریاست کمیته اجرایی کنفرانس بین المللی برق ضمن ارائه تاریخچه و دستاوردهای این کنفرانس طی سال های فعالیت آن، با ارائه گزارشی حاوی آمار بانک اطلاعاتی دبیرخانه کنفرانس طی شانزده سال اخیر، به مقایسه عملکرد مراکز مختلف صنعتی و تحقیقاتی از حیث تعداد مقالات برگزیده و دیگر معیارهای مرتبط پرداخت. وی با اذعان به صدرنشینی قابل توجه کلیه مراکز خراسان رضوی تصریح کرد: نقش برجسته شرکت توزیع و برق منطقه ای این استان و نیز دانشگاه فردوسی مشهد در مقالات برگزیده این کنفرانس جای تامل بسیار زیادی دارد.

غیاث الدین همچنین در بخش دیگری از این گزارش از کاهش ۳۳ درصدی تعداد مقالات برگزیده به طور متوسط در طی ۱۶ دوره اخیر خبر داد و تصریح کرد: این امر جای بررسی های بیشتری دارد و این امر می تواند نشان دهنده سخت گیری بیشتر در بخش داوری مقالات و یا کاهش سطح کیفی مقالات باشد. این مراسم ضمن معرفی ۵ عنوان کتاب برگزیده ای دوره، با اهدای لوح تقدیر به دبیران برتر کمیته های مختلف کنفرانس و در راس آن بنیان گذار این رخداد علمی و صنعتی مهم، دکتر قدرت الله حیدری ادامه یافت. همچنین در بخش شرکت های برتر به ترتیب از شرکت های الکترونیک افزار آزما، فرانیرو و پیروگریس (نیناس) یاد شد و شرکتهایی چون مشانیر، مونکو، قدس نیرو از استان تهران و مهندسی مشاور منا آذربایجان از خارج از این استان در بخش مهندسی مشاور مورد قدردانی و تقدیر قرار گرفتند.

رهایی از تله ارزی

ادامه از صفحه ۱/

می توان انتظار داشت تا بازار باز هم شاهد افزایش بهای ارز باشد و به باور بسیاری از کارشناسان، این سطوح هنوز پایین تر از نرخ های واقعی در یک دهه گذشته است. از همین رو، نه می توان و نه باید با این روند افزایشی مبارزه کرد، اما مداخله برای عدم وقوع شوک های بزرگ در بازار به حد توان، منطقی و لازم است. در حالی که تا زمان اجرایی شدن برجام، طرف عرضه بازار ارز تغییر محسوسی نخواهد داشت، طرف تقاضا به واسطه آماده شدن برای لغو تحریم ها تحریک شده است و کمتر می توان به تقاضای سفته بازی در توجیه افزایش بهای ارز تکیه کرد و با وجود نرخ سود بالا در سیستم بانکی و اجرای قریب الوقوع برجام، فعالان بازار عاقل تر از آن هستند که باور داشته باشند، شوک بزرگی پیش رو است. بنابراین روند افزایشی را باید مبتنی بر نیازهای واقعی اقتصاد و شرایط پیش رو تعبیر کرد و مواهب آن را به خصوص در رقابتی کردن تولید و حمایت از رشد و اشتغال بیشتر از گذشته به اطلاع عموم رساند. بعد از این حرکت شجاعانه سیاست گذار، تله بعدی می تواند در هنگام آزاد شدن دارایی های ارزی بلوکه شده بانک مرکزی رخ دهد. آن جا که انگیزه و قدرت این نهاد در قیمت گذاری ارز بیشتر شده و باید نظام تک نرخ را احیا کند. آنجا که این خطر وجود دارد که سیاست گذار بخواهد قدرت خویش را به رخ کشد و در قیمتی به نظام تک نرخ دست یابد که کمتر از سطح بازار است. امید که عبور

از این وضعیت اغواگر، با پذیرش نرخ بازار آزاد، حذف نرخ مبادله ای و استفاده از ذخایر آزاد شده برای جلوگیری از شوک های احتمالی در پی تک نرخ شدن ارز همراه باشد. پس از آن نیز سیاست ارزی مبتنی بر تعدیل همواره قیمت اسمی می تواند تضمین کننده حفظ نظام تک نرخ در دوره ای بسیار بلندمدت باشد.

روابط عمومی سندیکای صنعت برق ایران / برگزاری سمینار تخصصی کمیته اتوماسیون و مخابرات سندیکا در حاشیه کنفرانس سی ام

سمینار تخصصی بررسی نقش شرکت های یکپارچه ساز سیستم حفاظت و کنترل در احداث و بهره برداری پست های فشار قوی دوشنبه دوم آذرماه سال جاری توسط کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکا و با حضور دکتر علیپور، مدیردفتر فنی و نظارت انتقال توانیر، مهندس سعیدی، مدیر واحد حفاظت، کنترل و مخابرات شرکت مهندسی مشانیر بعنوان سخنرانان مدعو، اعضای هیأت ریسه کمیته اتوماسیون سندیکای صنعت برق و شرکت های فعال در زمینه اتوماسیون شبکه های انرژی در سالن حافظ پژوهشگاه نیرو برگزار شد. در آغاز این سمینار مهندس رجایی، رئیس کمیته

تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکا ضمن خوشامد گویی به میهمانان به فعالیتهای انجام شده طی بیش از یک سال اخیر، خصوصاً سمینار کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکا در سال گذشته، در خصوص بررسی و رفع چالشهای اجرا و بهره برداری سیستمهای اتوماسیون پست در صنعت برق کشور پرداخته و بر موضوع عدم تعریف مناسب و رسمیت بخشیدن به نقش شرکتهای یکپارچه ساز را در کنار نبود مشخصات فنی کشوری و روش اجرایی مرجع را یکی از مهمترین چالشها در این زمینه تأکید نمود. سپس دکتر علیپور با بیان اینکه ما راهی جز استفاده از سیستم های اتوماسیون نداریم، عنوان کرد: اولین سمینار در این رابطه در طرشت برگزار شد که طی آن پتانسیل های داخل کشور برای سیستم های اتوماسیون بررسی و پس از آن سمینارهای دیگری در مشهد، اصفهان و شیراز برگزار شد. از دیدگاه ما شرکت های فعال در زمینه اتوماسیون مثل بردارهایی بودند که هریک در جهتی حرکت می کرد و ما برای

بهره برداری بهینه از این پتانسیل باید آنها را هم جهت می کردیم. مدیر دفتر فنی و نظارت انتقال توانیر تصریح کرد: طی سمیناری که در شیراز برگزار شد، دو شرکت موج نیرو در شیراز و مهام شرق در خراسان موفق شدند به پیاده سازی اولیه نرم افزار مربوط به اتوماسیون دست یابند. وی با اشاره به رکودی که طی سال های اخیر گریبانگیر صنعت برق کشور بوده، خاطرنشان کرد: امیدواریم پس از اجرایی شدن برجام، شاهد رشد و توسعه این صنعت باشیم. البته سندیکا نیز باید به عنوان نماینده بخش خصوصی این بحث را پیگیری کند. شرکت های زیادی هستند که قصد فعالیت در این حوزه را دارند، اما مشکلات موجود توان آنها را سلب کرده است. بنابراین لازم است در سندیکا به این کار جامعیتی داده شود. علیپور با تأکید بر ضرورت حمایت از ساخت داخل، اظهار داشت: در کشورهای خارجی چند کنسرسیوم با هم همکاری می کنند؛ درحالیکه در ایران کمتر شاهد همکاری مابین افراد یا شرکت ها هستیم. ما نیز نیاز به ایجاد کنسرسیوم و تقسیم کار داریم. حرکت در راستای ساخت داخل، بومی سازی، انتقال تکنولوژی و قانونگذاری برای ایجاد کنسرسیوم های مختلف نیازمند ایجاد اجماعی توانمند و یکدست است. ضمن اینکه یادآوری می کنم که توانیر حامی ساخت داخل و انتقال تکنولوژی است. در ادامه نشست رجایی در بخش اول مباحث خود به مرور و بررسی تاریخچه و روند ورود و اجرای سیستمهای اتوماسیون در شبکه برق کشور از ابتدا تا امروز پرداخت. روندی که باعث شد نقش محوری شرکتهای یکپارچه ساز و ملاحظات ویژه و

شاخصهای اجرایی پروژه ها در این حوزه مورد بی توجهی قرار گیرد. رئیس کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکا با بیان این مطلب که ورود سیستمهای اتوماسیون به صنعت برق کشور نه براساس یک برنامه ریزی و سیاست گذاری مدون که از طریق ارائه پیشنهاد و تغییر سیستم کنترل و نظارت چندین پروژه از نوع سنتی به دیجیتال انجام شد، تأکید نمود که علیرغم توسعه اجرای این سیستمها و افزایش تعداد آن، هیچگاه برنامه ریزی مدونی برای به روز سازی روش اجرای پروژه ها بر اساس ملاحظات و نیازمندیهای مربوط به سیستمهای جدید و در نظر گرفتن نقش و جایگاه شرکتهای یکپارچه ساز در این بخش از سوی وزارت نیرو انجام نشده است. رجایی اظهار داشت آنچه در طول این مدت چه بعنوان ایجاد بخشهای مهندسی داخلی در شرکتهای EPC و چه به عنوان تأسیس شرکتهای یکپارچه ساز انجام شده صرفاً نتیجه سیاست گذارهای فردی و شرکتی بوده و به دلیل نبود زیرساختهای قراردادی و آیین نامه همه این روشها در اجرا با چالشهای عمده ای همراه بوده است. رجایی با اشاره به تحریمهای فنی و مالی و محدودیتهای بودجه ای در سالهای اخیر، شرایط مذکور را باعث تشدید چالشها در حوزه اجرای پروژه های اتوماسیون قلمداد نموده و ورود سیستمهایی با کیفیتی نازل تر و یا سیستمها و تجهیزات از مسسیرهای غیر رسمی و در نتیجه فاقد پشتیبانی و خدمات سازنده را از تبعات منفی این دوره برشمرد. از سوی دیگر او با اشاره به اتخاذ سیاست بومی سازی در سالهای اخیر و مقایسه آن با روند بومی سازی تولید برخی تجهیزات در دهه هفتاد که در شرایط بدون تحریم و با برنامه

ریزی و سیاست گذاری مدون و براساس ایجاد جاذبه مناسب بازرگانی برای صاحبان فناوری انجام شده بود، سیاست بومی سازی در سالهای اخیر را سیاست بومی سازی واکنشی نامید که صرفاً بعنوان واکنشی به تحریمها اتخاذ شده و ملاحظات لازم در مورد آن لحظاً نشده است.

در بخش دیگر نشست مدیر واحد حفاظت، کنترل و مخابرات شرکت مشانیر با بیان اینکه تعریف وظایف و اختیارات شرکت های یکپارچه ساز در کشور شفاف نیست، اظهار کرد: شرکت های یکپارچه ساز در کشور هیچ گونه مسئولیت حقوقی و اجرایی ندارند. شرکت های EPC درجه و رتبه کسب می کنند، اما برای شرکت های یکپارچه ساز چنین سیستمی در جهت ارزیابی سطح فعالیت هایشان تعریف نشده است.

وی با اشاره به اینکه ما در ایران مهندس اتوماسیون نداریم، گفت: مهندس اتوماسیون کسی است که تخصص لازم را در حوزه های مخابرات، قدرت و IT داشته باشد. اما مهندسین ما معمولاً تنها در یک یا دو مورد از این حوزه ها تخصص دارند.

به گفته سعیدی پست های DCS معمولاً به شکل سلیقه ای طراحی و اجرا می شود و به همین دلیل کار در این حوزه مطابق یک رویه ثابت پیش نمی رود. وی تأکید کرد: جای مشخصات فنی واحد در صنعت برق، به ویژه حوزه اتوماسیون خالی است. اما در خارج از کشور همه می بایست بر مبنای یک قالب واحد کار کنند و اجازه ندارند طبق سلاقی متفاوت حرکت کنند.

سعیدی نکته مهم دیگر را سوپروایزری و بهره برداری دانست که باید در ابتدای راه اندازی مطابق قرارداد حداقل ۳ سال توسط شرکت یکپارچه ساز انجام شود و اذعان داشت: جای شرکت های تعمیر و نگهداری

پست های DCS در صنعت برق خالی است و هیچ تعریف مشخصی برای آنها وجود ندارد؛ درحالیکه توانیر باید مجوزی به این شرکت ها دهد تا به صورت مداوم و ماه به ماه به بررسی و ارائه راه حل برای مشکلات پست ها پرداخته و قبل از وقوع ایرادهای چشمگیر آنها را برطرف کنند.

مدیر واحد حفاظت، کنترل و مخابرات شرکت مهندسی مشانیر خاطرنشان ساخت: مسأله آموزش نیز باید نهادینه شود. در همین راستا می توانیم دوره های آموزشی را به کمک شرکت های یکپارچه ساز برگزار کنیم. به علاوه نباید فراموش کنیم که انتظارات ما از هر سیستم باید مطابق با قابلیت های همان سیستم باشد. با خواسته های اضافی و غیرضروری بهره برداری دچار مشکل می شود و این نکته مهمی است که باید به آن توجه شود.

سعیدی در ادامه تصریح کرد: مسأله دیگری که باید مد نظر قرار گیرد لزوم تعیین یک مرجع مشخص برای شناسایی، بررسی، معرفی و جمع بندی مشکلات و خواسته های بهره برداری وجود داشته باشد. این مرجع در نهایت باید نتیجه فعالیت های خود را در اختیار شرکت های یکپارچه ساز قرار داده و نحوه طراحی، اجرا و سرویس دهی آنها را دائماً ممیزی کند. علاوه بر این تمام شرکت های یکپارچه ساز باید دارای آزمایشگاه مجهز باشند.

وی در ادامه تصریح کرد: باید ارتباط معنادار و هدفمندی بین این شرکت ها باید با بهره برداران برقرار شود و تمام مشکلات و خواسته های آنها قبل از انعقاد قرارداد بررسی و برطرف شود. اگر ذهن کارفرماهای ما اصلاح نشود یک عقبگرد مخرب در صنعت خواهیم داشت.

در بخش پایانی نشست رجایی بعنوان نماینده کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکا، به بیان شاخصها و ملاحظات نقش آفرینی شرکت های یکپارچه ساز در اجرای سیستم های اتوماسیون پست پرداخت. رجایی با تأکید بر تفاوت های بنیادی بین معیارها و روش فعالیت و مدیریت در شرکت های یکپارچه ساز سیستم اتوماسیون و شرکت های پیمانکار پست، اجرای پروژه اتوماسیون را پروژه ای در قالب پروژه پست قلمداد نمود که بایستی توسط یک متولی تخصصی و مستقل و دارای هویت و نقش قراردادی مستقل اجرا گردد.

رئیس کمیته تخصصی اتوماسیون و مخابرات سندیکای صنعت برق ایران با بیان شاخه هایی مانند ایجاد مسیری مستمر از مرجع فناوری تا اجرای پروژه ها و لزوم سرمایه گذاری در خصوص منابع انسانی و زیرساخت های مهندسی و ارائه خدمات پشتیبانی پس از راه اندازی سیستمها، خدمات ارزش افزوده مهندسی سیستم را مهمترین محصول شرکت های یکپارچه ساز نامید. او در پایان بر لزوم لحاظ نمودن نقش رسمی و قراردادی برای شرکت های یکپارچه ساز در قراردادهای اجرا و سپس پشتیبانی و نگهداری تأکید نمود. نقشی که در کنار تدوین مشخصات فنی و روش اجرایی مرجع و تعامل کاملتر با بخش بهره برداری در طول روند طراحی و مهندسی سیستم می تواند بخش عمده ای از چالش های این بخش را مرتفع نموده و توسعه و ارتقاء سطح کیفی اجرا و بهره برداری سیستم های اتوماسیون پست در صنعت برق کشور را تضمین نماید.

شایان ذکر است در جلسه مشترک هیأت ریسه کمیته اتوماسیون و مخابرات سندیکای صنعت برق با پژوهشگاه نیرو که در حاشیه سی امین کنفرانس بین

المللی برق برگزار شد مصوب شد پیگیری مبحث تدوین مشخصات فنی مرجع (spec) قراردادهای اتوماسیون پست جهت انجام اقدامات تکمیلی در دستور کار این کمیته قرار گیرد.

وزارت نیرو/

ضرورت تشکیل کمیته هماهنگی

صادرات برق و گاز طبیعی

بهرام نظام‌الملکی / مدیرکل دفتر توسعه

صادرات و خدمات فنی و مهندسی وزارت نیرو

در حال حاضر ایران با تمامی کشورهای همسایه (به استثنای کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس) دارای ارتباط الکتریکی است. علاوه بر آن وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر و بالا بودن سطح خود اتکایی در صنعت برق و ساخت تجهیزات برق در منطقه خاورمیانه و آسیای میانه از برتری نسبی برخوردار است. موارد ذکر شده شرایط و قابلیت هایی را در بخش برق برای کشور ایجاد کرده که امکان جذب سرمایه خارجی، افزایش تولید و افزایش همکاری های فنی، اقتصادی را در منطقه فراهم خواهد کرد.

در بخش گاز طبیعی ایران با داشتن حدود ۳۴ تریلیون مترمکعب ذخایر گازی دومین دارنده این ذخایر و با تولید روزانه ۶۰۰ میلیون متر مکعب سومین تولید کننده گاز در جهان به شمار می رود و ۱۸،۵ درصد گازهای جهان در ایران است. بر اساس اظهارات مسئولان وزارت نفت قرار است با تکمیل طرح‌های افزایش تولید از جمله فازهای باقیمانده

پارس جنوبی میزان تولید گاز کشور تا پایان برنامه پنج ساله ششم توسعه دو برابر شود و در این صورت امکان صادرات گاز تا ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز (۸ برابر میزان کنونی) فراهم خواهد شد.

برای کسب حداکثر درآمد و استفاده بهینه از این ظرفیت گزینه‌های متعددی وجود دارد که برای اولویت‌بندی بین آنها لازم است ملاحظات مختلف اقتصادی را در نظر گرفت. یکی از این ملاحظات ثبات و پایداری درآمدهای صادراتی است؛ زیرا با تحقق برنامه افزایش تولید و صادرات گاز طبیعی در برنامه ششم، درآمدهای حاصل از فروش گاز نقش قابل توجهی در بودجه دولت پیدا می‌کند و لذا ثبات درآمدها در بودجه دولت اهمیت ویژه‌ای دارد. همچنین نوسانات شدید درآمدهای ارزی ناشی از صدور نفت ایجاب می‌کند که وابستگی به این درآمدها کاهش و از منابع انرژی در مسیری استفاده شود که وابستگی کمتری به نوسانات قیمت جهانی داشته باشد.

مقایسه تغییرات قیمت گاز و برق صادراتی کشور در سال‌های اخیر در کشور و همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد که قیمت گاز در مقایسه با قیمت برق وابستگی بیشتری به قیمت جهانی نفت دارد و در نتیجه درآمدهای حاصل از صادرات برق پایدارتر از درآمدهای صادرات گاز است. با کاهش پنجاه درصدی قیمت نفت از ۱۰۰ دلار به ۵۰ دلار در هر بشکه قیمت گاز صادراتی کشور از ۴۵ سنت در هر مترمکعب به ۲۵ سنت (حدود ۴۴ درصد) کاهش یافته است. این در حالی است که قیمت برق صادراتی به کشور عراق به عنوان بزرگترین خریدار برق کشور از ۱۲ سنت در هر کیلووات ساعت به ۱۰ سنت به ازای هر مترمکعب کاهش یافته است (۱۶،۶

درصد) گزارش های بین المللی نیز وابستگی بیشتر قیمت گاز طبیعی به نفت را تایید می‌کند.

همچنین با توجه به پیش‌بینی‌های صندوق بین المللی پول و سایر مراجع بین المللی پائین بودن نرخ نفت و گاز برای سال‌های آینده نیز وجود دارد، ثبات و پایداری درآمدهای ارزی حاصل از صادرات برق و ارزش افزوده بیشتر این بخش در مقایسه با صادرات گاز طبیعی، می‌بایست بر ضرورت و نقش صادرات برق را بیشتر از گذشته تاکید کرد.

همچنین سایر صرفه‌های فنی و اقتصادی برق به گونه ای است که صرف نظر از یک کالای اقتصادی قابل صدور، ویژگی‌های منحصر به فردی کاهش ذخیره تولید به کمتر از ۱۰ درصد و اختلاف افق روزانه و تفاوت پیک فصلی با کشورهای هم‌جوار از دیگر مزایای مبادلات خارجی برق است که بهره‌وری نیروگاه‌ها را افزایش می‌دهد.

با توجه به اختلافات موجود بین وزارت نیرو و وزات نفت برای تعیین قیمت سوخت نیروگاه‌های خصوصی و حمایت از صادرکنندگان خصوصی برق برای رفع تنگنای تولید برق در کشور و ممانعت از رقابت های مخرب در بازارهای جهانی صادرات انرژی کشور لازم است ریاست جمهوری به تشکیل این کمیته اقدام کرده تا با هماهنگی بیشتر بین وزارت‌خانه‌های نفت و نیرو از فرصت‌های موجود حداکثر منافع کلان اقتصادی برای کشور ایجاد شود و صادرات این دو کالا به صورت دو کالای مکمل در کشور افزایش یابد.

مزایای حاصل از اجرای این طرح در چهار بخش کاهش ذخیره تولید و مشکلات ساختاری بخش برق، افزایش تقاضای گاز در نیروگاه‌ها با استفاده از سرمایه خارجی، بررسی تقاضای برق و گاز طبیعی در

بازارهای بین‌المللی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای تبدیل و انتقال برق و افزایش قدرت چانه‌زنی در صادرات گاز و برق عنوان شده است.

* تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز تبادلات برق منطقه

صادرات و تبادل برق در ایران بیش از ۱۰ سال سابقه دارد، لیکن این امر تاکنون بر پایه هیچ برنامه و مدل خاصی صورت نگرفته است و هم اکنون نیز بعد از گذشت بیش از یک دهه تاکنون هیچ گونه برنامه عملیاتی خاصی در خصوص ارتقای شرایط کشور برای تبدیل شدن به هاب منطقه صورت نگرفته است. در حالی که طی این مدت رقبای ایران نظیر عربستان، چین، قطر، آمریکا و... از ایران پیشی گرفته اند. اتصال برق کشورهای عربی خلیج فارس در جنوب خلیج فارس، تلاش عربستان برای صدور برق به اروپا از طریق کابل دریایی بین دریای سرخ و مدیترانه، سرمایه گذاری چین در احداث نیروگاه در پاکستان و اتصال برق جمهوری آذربایجان به ترکیه، سرمایه گذاری شرکت های آمریکایی و اروپایی نمونه ای از این اقدامات است، اما ایران علیرغم موقعیت جغرافیایی و وجود منابع غنی گاز طبیعی نتوانسته از این موقعیت خود بهره ببرد.

بر اساس اطلاعات موجود کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس اقدامات وسیعی در ارتباط با اتصال شبکه برق این کشور ها انجام داده اند.

در شبکه‌های برق منطقه، جمهوری اسلامی ایران جایگاهی ندارد. این موضوع بیانگر اهداف کشورهای منطقه در خصوص تعیین هاب برق منطقه است و در صورت عدم توجه کشورمان به این موضوع مهم طبیعی است کشورهای دیگر برنامه‌های خود را

عملیاتی خواهند نمود. البته فرصت زمانی موجود برای تبادل و صادرات برق به کشورهای منطقه محدود بوده و با توجه به برنامه‌ریزی‌های کشورهای منطقه این موقعیت نمی‌تواند به مدت طولانی کماکان در اختیار کشور باشد.

برخی از مزایا و موانع تبدیل شدن کشور به مرکز تبادلات برق منطقه به شرح ذیل است:

الف- موانع:

۱- تاکنون بسترهای قانونی لازم در خصوص توسعه صادرات برق توسط بخش خصوصی در قانون برنامه پنج ساله پنجم، رهنمودهای مقام معظم رهبری در اجرای اقتصاد مقاومتی، تعیین نرخ گاز طبیعی به نیروگاه‌های صادرکننده برق معادل نرخ سوخت واحدهای پتروشیمی و ابلاغیه اسفند ماه وزیر محترم نیرو جهت گسترش صادرات برق، فراهم شده است. متعاقب مستندات فوق، سرمایه‌گذاران ایرانی و خارجی (بدون اجرای هیچ گونه فراخوان عمومی) درخواست احداث بیش از ۲۰ هزار مگاوات نیروگاه برق را نموده‌اند؛ لیکن به علت مشخص نبودن نرخ سوخت این موضوع عملیاتی نشده است.

۲- بر اساس اطلاعات و گزارش‌های موجود، شرکت‌های آمریکایی، چینی و ژاپنی اقدامات بی‌سابقه‌ای را در سرمایه‌گذاری و ایجاد نیروگاه‌های جدید و همچنین بازسازی شبکه برق عراق آغاز کرده‌اند که شرایط رقابت را برای شرکت‌های ایرانی در آینده‌ای نه چندان دور دشوارتر خواهد کرد.

۳- بخشی از تنگناهای عرضه برق و کاهش سرمایه‌گذاری‌ها ناشی از عملکرد صنعت برق در مواجهه با سرمایه‌گذاران و تولید کنندگان است؛ زیرا از یک طرف به دلیل انحصاری کردن تجارت

بین‌المللی برق امکان ورود بخش خصوصی به این عرصه میسر نشده و همچنین مشکلات مالی صنعت برق نیز باعث شده مطالبات تولیدکنندگان برق خصوصی پرداخت نشده و انگیزه هرگونه سرمایه‌گذاری جدید از این بخش سلب شود. از سوی دیگر بر اساس قوانین موجود امکان سرمایه‌گذاری بخش دولتی در صنعت برق وجود ندارد. نتیجه این فرآیند باعث شده در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری جدید کاهش یافته و صنعت برق در هردو بخش داخلی و صادرات با تنگنای تولید مواجه باشد. بر اساس آمار موجود در سال ۱۳۹۲ ظرفیت اسمی برق ۱،۹ درصد رشد داشته و رشد مصرف برق ۴،۶ درصد بوده است که در صورت ادامه این روند، مشکلات بخش برق تشدید خواهد شد و در سال آینده نه تنها صادرات برق نخواهیم داشت، بلکه در کشور خاموشی‌های گسترده‌ای در پیک بار پیش بینی می‌شود.

۴- بند «ه» ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنجم، بر اهمیت و صراحت دولت بر صادرات برق توجه داشته و بر گسترش آن توسط بخش خصوصی تأکید کرده است، زیرا به لحاظ قانونی، امکان احداث نیروگاه توسط بخش دولتی وجود ندارد؛ اما نرخ سوخت گاز مصرفی نیروگاه‌های خصوصی را به صورت شفاف مشخص نکرده و علیرغم درخواست‌های متعدد بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری و صادرات برق، موضوع تاکنون لاینحل باقیمانده و اقدام عملی خاصی درخصوص اجرای آن طی دوران برنامه پنجم صورت نگرفته است. بنابراین ضروریست این ابهام قانونی در قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی - اجتماعی مرتفع شود.

۵- برنامه پیشنهادی وزارت نیرو در طول برنامه پنج ساله ششم توسعه ۵۰۰۰ مگاوات صادرات برق توسط

بخش خصوصی است. طبق برآوردهای انجام شده در وزارت نیرو، سوخت موردنیاز نیروگاه‌های خصوصی برای این حجم از صادرات کمتر از ۳ درصد مصرف سالیانه گاز طبیعی کشور است. این در حالیست که سهم گاز طبیعی برای صادرات و سوخت مورد نیاز صنایع پتروشیمی کشور حدود ۱۸،۶ درصد کل مصرف سالیانه گاز کشور را تشکیل می‌دهد. اگر میزان گاز اختصاصی به سایر صنایع بزرگ صادراتی کشور مانند سیمان، فولاد (که با نرخ داخلی گاز تحویل آنها می‌شود) به رقم فوق اضافه شود، سهم گاز مورد نیاز نیروگاه‌های خصوصی به قدری اندک است که وزارت نفت می‌تواند از فواید اقتصادی فروش مستقیم آن اغماض نماید و رقیبی برای برنامه وزارت نفت در بخش صادرات گاز طبیعی و صنایع پتروشیمی محسوب نمی‌شود. در مقابل صادرات و تبادل برق، مزیت‌های فنی - اقتصادی را برای بخش برق و همچنین منافع کلان اقتصادی کشور خواهد داشت. علاوه بر آن وزارت نیرو با ایجاد رقابت برای صادرات برق و گاز طبیعی کشور در بازارهای جهانی، مخالف بوده و پیشنهاد هماهنگی و نظارت بیشتر توسط یک مرجع واحد را برای صادرات این دو کالا دارد.

۶- وزارت نیرو به مسئله افزایش راندمان سوخت نیروگاه‌های برق توجه ویژه‌ای دارد، لذا همکاری مشترکی را در این زمینه با مرکز همکاری‌های فناوری و نوآوری ریاست جمهوری آغاز نموده که بخش خصوصی نیروگاه‌های صادرات برق را به همراه نصب دستگاه‌های آب شیرین کن در جوار خود احداث کرده و راندمان سوخت را به بیش از ۷۰ درصد افزایش دهند. با اجرای این طرح، علاوه بر توجیه‌پذیری اقتصادی صادرات برق، کمک قابل

توجهی به حل تنگناهای بخش آب در کشور خواهد شد.

ب: الزامات و مزایا

۱- از منظر سیاسی و امنیتی، صادرات و تبادل برق می‌تواند موجبات ثبات وابستگی بیشتر کشورهای منطقه و همسایه به ایران را فراهم آورد. بر مبنای اقتضائات جهانی و رویه‌های حاکم بر سیاست‌های بخش انرژی جهانی، یکی از مهم‌ترین الزامات مبادلات انرژی می‌تواند مبتنی بر پیوند دادن سیاسی و اقتصادی کشورهای همسایه و منطقه به یکدیگر برای کسب منافع متقابل باشد. با اتصال شبکه برق کشور به دیگر مناطق جهان، نظیر خطوط انتقال به سمت روسیه، اروپا، شمال آفریقا و تعبیه خطوط دریایی به کشورهای حاشیه خلیج فارس و در نتیجه شکل‌گیری مستمر تبادل انرژی الکتریکی و صادرات، می‌تواند شرایط سیاسی و امنیتی پایدار و به دور از تنش‌های حاد سیاسی را برای ایران و دیگر همسایگان در برداشته باشد.

۲- علاوه بر ملاحظات سیاسی و امنیتی، این مهم می‌بایست از منظر فنی - اقتصادی نیز مورد بررسی قرار گیرد. از این رو، ملاک عمل تنها نمی‌تواند منوط به مقایسه عایدی ارزی صادرات برق حاصل از مصرف گاز با صادرات گاز خام باشد، بلکه علاوه بر آن می‌بایست دیگر جنبه‌های اقتصادی موضوع را نیز بررسی نمود. کاهش سرمایه‌گذاری برای ذخیره تولید برق به زیر ۱۰ درصد و کسب منافع ناشی از اختلاف افق روزانه و پیک فصلی بین کشورهای همسایه شمالی از جمله منافع منحصر به فرد بخش برق بوده که قابل مقایسه با سایر کالاهای صادراتی نیست.

۳- یکی از ابعاد مهم اقتصادی حمایت از صادرات برق، مسئله شکل‌گیری بازارهای برق منطقه‌ای است. آمارهای جهانی نشان می‌دهد که در دهه‌های اخیر، تشکیل بازارهای منطقه‌ای برق در بسیاری از کشورهای جهان ایجاد شده است. بازار منطقه‌ای کشورهای اروپایی، آفریقای شمالی و جنوبی، کشورهای حاشیه خلیج فارس، شرق آسیا، آمریکای شمالی و جنوبی نمونه‌ای از این بازارها محسوب می‌شود که ایده اصلی تشکیل آن تهیه انرژی برق ارزان و مطمئن برای مشترکین است. لیکن کشور ما به‌رغم دارا بودن منابع و ذخایر متنوع انرژی و همچنین اتصال شبکه‌های برق با اغلب کشورهای همسایه، نتوانسته به این امر مهم، تحقق بخشد.

۴- کشورهای مبادله‌کننده انرژی که معمولاً با یکدیگر همسایه‌اند به جای اختصاص بخش قابل توجهی از ظرفیت نصب شده خود به عنوان ذخیره، از امکانات کشورهای مقابل در جهت تأمین ظرفیت استفاده نمایند و بدین ترتیب از سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت ذخیره بی‌نیاز می‌شوند. یعنی از تفاوت زمان اوج مصرف در کشورهای همجوار برای تأمین نیاز خود در اوج مصرف بهره می‌گیرند.

۵- البته لازم به ذکر است که استفاده از منابع کشورهای همسایه نباید موجب بی‌توجهی کشورها به بحث توسعه نیروگاه‌ها و داشتن حداقلی لازم برای ذخیره این انرژی شود. در هر حال هم اکنون شبکه برق ایران به شبکه برق تمام کشورهایی که با آنها مرز خشکی دارد، متصل بوده و با آنها تبادل انرژی الکتریکی دارد و ضرورت دارد تبادل کابل زیردریایی با کشورهای همچون امارات متحده عربی و عمان (که متقاضی واردات برق از ایران هستند) سریعاً توسط بخش خصوصی انجام شود.

۶- اتصال به شبکه برق کشورهای همسایه سبب گسترش بازار برق و افزایش احتمال صدور برق تولیدی نیروگاه‌های خصوصی سراسر کشور یا فروش به سایر مصرف‌کنندگان پیش‌بینی شده می‌شود. این امر خود به ایجاد بازاری مطمئن و کاهش بیشتر ریسک بازار و فروش افزون‌تر برق در ایران کمک خواهد نمود.

۷- استدلال اقتصادی دیگر در این میان، توجه به هزینه فرصت فروش گاز است. به این موضوع می‌بایست توجه داشت که بالاخره با عنایت به کل میزان فروش گاز طبیعی برای مصارف داخلی و صادراتی در خصوص تعیین قیمت گاز تحویلی به نیروگاه‌های صادراتی و حتی دیگر صنایع، اتخاذ تصمیم نمود. زیرا هم اکنون ظرفیت صادرات گاز به دلیل محدودیت در تولید، انتقال و بار فزاینده تقاضا محدود است و در نتیجه در سقف محدود عرضه گاز، قیمت میانگین می‌تواند مبنای تعیین قیمت فروش گاز طبیعی به نیروگاه‌های صادراتی برق باشد.

۸- مقایسه‌ای دیگر می‌تواند مبتنی بر گاز تحویلی به صنایع پتروشیمی باشد. چگونه است که به منظور ایجاد اشتغال، گاز ارزان قیمت در اختیار این صنعت برای صادرات قرار می‌گیرد، ولی این اقدام در مورد صادرات برق تحقق نیابد. البته اگر گاز به نرخ صادراتی در اختیار صنایع سیمان، فولاد و پتروشیمی هم قرار گیرد، این صنایع دیگر مزیت صادراتی نخواهند داشت.

۹- موضوع مهم اقتصادی دیگر در این میان ارزش افزوده بخش‌ها است. به منظور تصمیم‌گیری در خصوص توسعه صادرات بخش‌های انرژی کشور لازم است، ارزش و سهم اقتصادی آنها در کشور مقایسه و مورد بررسی قرار گیرد. بخش‌های برق و گاز

همواره از بخش‌های مهم و زیربنایی در اقتصاد کشور محسوب شده و توسعه هر دو آنها در کشور می‌تواند منجر به توسعه سایر بخش‌ها شوند. در این میان بخش برق همواره سهم و اهمیت بالایی را نسبت به گاز طبیعی به عنوان یک کالای اولیه (خام فروشی) در کشور ایفا می‌کند. ارزش افزوده بالاتر به دلیل اهمیت بخش برق در ایجاد اشتغال است و مصرف گاز برای تولید برق نیز علاوه بر اشتغال ایجاد شده در استخراج گاز و خطوط انتقال آن، مستلزم احداث و بهره‌برداری از نیروگاه‌ها و شبکه انتقال برق و در نتیجه ایجاد اشتغال در ابعاد گسترده‌تری است.

۱۰- مهمتر از الزامات مندرج در برنامه پنجم توسعه کشور، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است که به طور ویژه بر صادرات برق تأکید دارد. این امر حداقل در کوتاه‌مدت تا به بارنشستن نیروگاه‌های برق آبی می‌تواند از طریق احداث نیروگاه‌های سیکل ترکیبی و گازسوز تحقق یابد. بنابراین وزارت نیرو نه به عنوان یک انتخاب بلکه به عنوان یک الزام، موظف به توسعه صادرات برق بوده و حداقل در افق کوتاه‌مدت تأمین سوخت نیروگاه‌های صادراتی با استفاده از گاز طبیعی و سوخت‌های دیگر است.

پیشنهاد:

با توجه به اینکه مسائل مربوط به تجارت بین‌المللی برق از جمله موضوعات راهبردی در اجرای سیاست اقتصاد مقاومتی کشور بوده و در بررسی و اتخاذ تصمیمات، علاوه بر منافع و موضوعات بخشی برق لازم است منافع کلان سیاسی و اقتصادی و امنیتی کشور مد نظر قرار گیرد، پیشنهاد می‌شود تمامی تصمیمات مرتبط با آن در کمیته‌ای زیر نظر معاون اول محترم رئیس‌جمهور و وزرای محترم نفت و نیرو

بررسی و تصمیم‌گیری شود تا از ضرر و زیان وارده به اقتصاد کلان کشور ممانعت به‌عمل آید. لازمه این امر داشتن انگیزه و اراده محکم و اجرای برنامه‌های کوتاه مدت و میان‌مدت در این زمینه است.

فارس/ معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی به فارس خبر داد

جزئیات سرمایه‌گذاری بلژیکی‌ها در احداث ۵۵۰۰ مگاوات نیروگاه برق

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی با بیان اینکه بحث ترک تشریفات و عدم برگزاری مناقصه در قرارداد ۶ میلیارد دلاری ساخت نیروگاه توسط بلژیکی‌ها صحت ندارد، گفت: مصوبه ساخت نیروگاه‌های سیکل ترکیبی توسط بلژیکی‌ها را از شورای اقتصاد گرفتیم.

هوشنگ فلاحتیان معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی در پاسخ به این سوال که وزارت نیرو یک قرارداد ۶ میلیارد دلاری با بلژیکی‌ها برای ساخت نیروگاه منعقد کرده که بدون برگزاری مناقصه بوده است آیا این صحت دارد، گفت: به هیچ وجه این موضوع صحت ندارد چرا که وزارت نیرو اساساً برای احداث نیروگاه‌ها به روش B.O.T و B.O.O اقدام می‌کند.

وی افزود: در مصوبه شورای اقتصاد آمده است که اگر سرمایه‌گذار خارجی اظهار تمایل کرد که در ایران سرمایه‌گذاری و با سرمایه خود نیروگاه احداث کند وزارت نیرو برق این نیروگاه را به صورت تضمینی به مدت ۵ سال با نرخ مصوب شورای اقتصاد خریداری

کند و بعد از ۵ سال هم باید در بازار برق یا بورس انرژی برق آن نیروگاه را بفروشد.

فلاحیتیان خاطر نشان کرد: موضوعی که در ارتباط با بحث سرمایه‌گذاری بلژیکی‌ها مطرح شده است این است که یک شرکت بزرگ اروپایی اعلام آمادگی کرده بود معادل ۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری برای احداث ۳۵۲۰ مگاوات نیروگاه سیکل ترکیبی با راندمان حداقل ۵۸ درصد که ۱۰ درصد بالاتر از نیروگاه‌های ساخت داخل است انجام دهد.

وی ادامه داد: همچنین این شرکت اعلام آمادگی کرده است تا ۲۰۳۱ مگاوات نیروگاه بادی در کشور احداث کند بنابراین هیچگونه پولی هم این شرکت خارجی از ایران اعلام نیاز نکرده و مقرر کرده است کل سرمایه‌ای که برای احداث این نیروگاه‌ها نیاز است خود آن شرکت بلژیکی از منابع خود از خارج از کشور تامین کند.

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی اظهار داشت: سرمایه‌گذاری این موضوع که بیش از ۵۵۰۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاهی است در کمیسیون اقتصادی دولت و سپس شورای اقتصاد بررسی شد و برای اینکه سرمایه گذار بتواند در داخل کشور سرمایه‌گذاری کند باید ضمانت پرداخت پول برق را به این شرکت بدهیم.

فلاحیتیان افزود: یعنی میزان برق تولید شده را که مصوبه شورای اقتصاد نیز هست باید برای ۵ سال از آن شرکت بخریم و به این شرکت باید تضمین پول پرداخت نیز بدهیم، بنابراین بحث مناقصه و ترک تشریفات مطرح نبوده است.

وی افزود: علت طرح موضوع در شورای اقتصاد این بوده است که وقتی یک کشور خارجی می‌خواهد در یک کشور دیگر سرمایه‌گذاری کند باید به صورت متعارف به او یک ضمانت پرداخت بدهیم.

*مصوبه شورای اقتصاد را برای ساخت نیروگاه سیکل ترکیبی توسط بلژیکی‌ها گرفته‌ایم
وی ادامه داد: هنوز قرارداد مبادله نشده است و صرفاً مصوبه شورای اقتصاد را گرفته‌ایم و امید داریم در ۲ یا ۳ هفته آینده قرارداد تبدیل انرژی با این شرکت بلژیکی بسته شود و مقدمات آن فراهم شود.
فلاحیتیان افزود: به هر حال ما تاکنون توانسته‌ایم مصوبه شورای اقتصاد را در خصوص نیروگاه‌های سیکل ترکیبی بگیریم اما در خصوص نیروگاه‌های بادی هنوز موضوع در شورای اقتصاد مطرح نشده است و اگر در شورای اقتصاد تصویب شود ما قادر خواهیم بود اقدامات مناسب را انجام دهیم.
گزارش خبرنگار اقتصادی فارس حاکی است تولید برق و احداث نیروگاه از چالش‌های جدی آینده کشور است و دولت در این رابطه باید از طرق مختلف اقدام کند.

برق نیوز / گزارشی کامل از روند تصویب

شورای نگهبان طرح حمایت از صنعت برق کشور را تایید کرد

شورای نگهبان طرح حمایت از صنعت برق کشور را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی ندانست. طرح حمایت از صنعت برق کشور پس از بررسی‌های لازم در صحن علنی مجلس شورای اسلامی برای تصویب نهایی به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان بخشی از آن را تایید نکرد و پس از بررسی‌های مجدد

در مجلس دوباره به شورای نگهبان ارسال شد. طرح حمایت از صنعت برق کشور پس از چهارسال پیگیری و بررسی در مجلس شورای اسلامی به تایید شورای نگهبان رسید.

به گزارش برق نیوز به نقل از اداره کل روابط عمومی شورای نگهبان، طرح حمایت از صنعت برق کشور مصوب جلسه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۲۷/۰۸/۱۳۹۴ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

طرح حمایت از صنعت برق کشور در نیمه اول سال ۹۱ به مجلس شورای اسلامی ارائه شد. این طرح در ابتدا با امضای بیش از ۴۰ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و بصورت پیش نویس در چند ماده تهیه و ارائه شده بود.

پس از آن نیز مرکز پژوهش‌های مجلس در این خصوص بررسی‌های لازم را انجام داد و در گزارشی مبسوط دلایل تایید یا رد برخی از مواد یا تبصره‌های پیشنهادی را به مجلس اعلام کرد.

نهایتاً پس از چند سری بررسی این طرح در صحن علنی مجلس شورای اسلامی کلیات آن برای تایید به شورای نگهبان ارسال شد که شورای نگهبان هم بخشی از آنرا مورد تایید ندانست. پس از رفع ایرادات وارده به این طرح در نهایت طرح نهایی توسط رئیس مجلس شورای اسلامی اعلام و برای تصویب نهایی به شورای نگهبان ارسال شد.

ماده ۱- به منظور اجرای طرح‌های افزایش ظرفیت نیروگاه‌ها و استفاده از حداکثر امکانات موجود کشور و کاهش وابستگی تولید برق به گاز و نفت، احداث و توسعه نیروگاه حرارتی زغال سوز و تبدیل

برج تر به برج خشک نیروگاه‌های بخاری با اولویت کامل مشمول بند «پ» ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ می‌شود.

ماده ۲- در راستای اجرای ماده (۲۹) قانون سیاست‌های کلی اجرای اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی، به دولت اجازه داده می‌شود، تا هفتاد درصد (۷۰٪) منابع حاصل از واگذاری‌های مرتبط با صنعت برق را در بودجه سنواتی پیش‌بینی و جهت تکمیل طرح‌های نیمه تمام صنعت برق (موضوع بند ۶) ماده مذکور) به شرکت‌ها توانیر اختصاص دهد.

ماده ۳- دولت مکلف است به منظور شفاف‌سازی قیمت تمام شده برق، قیمت انواع سوخت مصرفی نیروگاه‌ها را بر اساس ارزش حرارتی سوخت تحویلی تعیین نماید. در اجرای این ماده تفاوتی بین نیروگاه‌های دولتی و خصوصی وجود ندارد.

ماده ۴- وزارت نیرو موظف است جدول هزینه برقراری انشعاب برق را به تفکیک مناطق مختلف کشور و در کلانشهرها به تفکیک مناطق شهرداری، به گونه‌ای تعیین و ابلاغ کند که میانگین آن از هزینه تمام شده بیشتر نشود.

ماده ۵- دولت موظف است برای تأمین بخشی از منابع لازم جهت اجرای طرح‌های توسعه و نگهداری شبکه‌های روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک عوارض مصرف هر کیلووات ساعت برق را در بودجه سالانه پیش‌بینی نماید. وجوه حاصل شده به حساب شرکت توانیر نزد خزانه داری کل کشور واریز و صددرصد (۱۰۰٪) آن صرفاً بابت کمک به اجرای طرح‌های مذکور هزینه می‌شود.

ماده ۶- حذف شد.

ماده ۷- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف

است اعتبار لازم جهت پرداخت مابه التفاوت قیمت فروش تکلیفی انرژی برق و انشعاب با قیمت تمام شده (مورد تأیید سازمان حسابرسی) و همچنین معافیت های قانونی اعمال شده برای هزینه های انشعاب را در بودجه سنواتی کل کشور پیش بینی و در فواصل زمانی سه ماهه به وزارت نیرو پرداخت کند.

تبصره- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است مابه التفاوت موضوع این ماده از سال ۱۳۸۸ تا سال ۱۳۹۳ را بر اساس صورتهای مالی مورد تأیید سازمان حسابرسی محاسبه و در لویای بودجه سالهای آتی پیش بینی و در اختیار وزارت نیرو جهت پرداخت بدهی های بخش برق اعم از پیمانکاران، مشاوران، سازندگان تجهیزات برقی، فروشندگان برق، بانکها و سایر طلبکاران قرار دهد.

ماده ۸- حذف شد.

ماده ۹- حذف شد.

طرح فوق مشتمل بر شش ماده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

برای مشاهده طرح اولیه حمایت از صنعت برق کشور، گزارش های مرکز پژوهش های مجلس در خصوص طرح حمایت از صنعت برق و

مصوبه صحن علنی مجلس در خصوص طرح حمایت از صنعت برق کشور (ارسالی به شورای محترم نگهبان) به سایت برق نیوز مراجعه فرمایید.

ایسنا/

رود ۷۳۵۰ مگاوات برق تا ۲ سال آینده به مدار

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی تبدیل نیروگاه گازی به سیکل ترکیبی را از برنامه های جدی وزارت نیرو عنوان و اظهار کرد: تا دو سال آینده ۷ هزار و ۳۵۰ مگاوات برق از طریق تبدیل نیروگاه های حرارتی گازی به سیکل ترکیبی وارد مدار می شود.

محسن طرزطلب در گفت و گو با خبرنگار ایسنا، با اشاره به وظایف شرکت مادر تخصصی نیروگاه های حرارتی، اظهار کرد: یکی از وظایف اصلی این شرکت این است که بخش عمده ای از این نیروگاه ها تا سال ۱۳۹۶ به چرخه تولید برق کشور به صورت سیکل اضافه شوند.

وی با بیان اینکه قرار دادهای انجام این کار با بخش خصوصی ایرانی و سرمایه گذاری ایرانی انجام شده و همه کارها قرار است در داخل کشور انجام شود، گفت: برای انجام این کار ناچاریم که با بکارگیری از تمام توان و استفاده از تکنولوژی های روز دنیا فعالیت لازم را انجام دهیم.

مدیر عامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی با بیان اینکه در راستای انجام این کار تصمیم گرفته ایم که این موضوع را گسترش و از تمام ظرفیت ها به خوبی استفاده کنیم، اظهار کرد: امیدواریم بتوانیم که با تمهیدات در نظر گرفته شده بتوانیم صنعت برق کشور را ارتقا دهیم.

طرزطلب با بیان اینکه در حال حاضر متوسط راندمان نیروگاه های حرارتی ۳۷ درصد است، گفت:

طبق برنامه ۵ ساله باید میزان راندمان این نیروگاه ها یک درصدی افزایش پیدا کند اما تا کنون این هدف محقق نشده است.

وی در خصوص تغییر تحولات اخیر در حوزه برق، گفت: قرار است که این تغییر و تحولات موجب تمرکز بیشتر در بخش تولید و افزایش تولید شود.

مدیر عامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی با بیان اینکه کار شرکت مادر تخصصی نیروگاه های حرارتی افزایش تولید راندمان، توسعه ظرفیت و پاسخگویی مستقیم به وزارت نیرو و دولت است، اظهار کرد: هدف این است که بتوانیم با ظرفیت سازی موجب افزایش راندمان و صرفه جویی در مصرف سوخت شویم.

موج/ معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران در گفت و گو با موج:

۶۵ میلیارد تومان در روز؛ گردش مالی بازار برق در پیک مصرف

موج - معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران گفت: در دوره پیک مصرف، به طور متوسط ماهی ۲ هزار میلیارد تومان گردش مالی در بازار برق در سمت فروش وجود دارد که این رقم چیزی در حدود ۶۵ میلیارد تومان در روز می شود.

حبیب قراگوزلو، معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران، به خبرنگار خبرگزاری موج گفت: پس از پایان جنگ تحمیلی اولین زرمه ها برای تغییر ساختار صنعت برق کشور به گوش رسید و در

دهه هفتاد این بحث ها بیشتر و مقرر شد با تجدید ساختار، سیستم عمودی صنعت برق که ۳ حوزه تولید، انتقال و توزیع را در انحصار نهاد دولت داشت، تغییر کند و با چابک سازی و افزایش رقابت، کارآیی این صنعت بیشتر شود؛ به ویژه که امکان جذب بیشتر سرمایه بخش خصوصی نیز فراهم خواهد شد. وی افزود: سال ۱۳۸۲ بازار برق ایران رسماً به وجود آمد و در قدم اول کلیه بازیگران بازار، دولتی بودند و به تدریج در سالهای بعد برخی از نیروگاه ها به بخش خصوصی واگذار شد و در گام بعد نیز خصوصی سازی شرکت های توزیع در دستور کار قرار گرفت و مقرر شد صرفاً حوزه انتقال برق در انحصار کامل دولت باقی بماند.

مثلاً بازیگران بازار برق؛ بخش خصوصی فعال است قراگوزلو با بیان اینکه با تاسیس شرکت مدیریت شبکه برق ایران در سال ۱۳۸۳، بازار برق به عنوان یکی از معاونت های این مجموعه به فعالیت خود ادامه داد، گفت: بازار برق را بازیگران مختلفی چون فروشندگان برق، خریداران برق و ارائه کنندگان خدمات انتقال برق (جابه جایی برق از تولید به مصرف) تشکیل می دهند که به ترتیب نیروگاه ها به عنوان فروشنده و شرکت های برق منطقه ای بابت برق صنایع و شرکت های توزیع بابت برق مشترکین خود به عنوان خریداران بازار برق ایفای نقش می نمایند؛ البته شرکت های برق منطقه ای علاوه بر نقش خود به عنوان ارائه کنندگان خدمات انتقال، گاهی به دلیل دارا بودن نیروگاه بخش دولتی، نقش فروشنده را نیز بازی می کنند.

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران با اشاره به این نکته که حدود ۵۰ درصد نیروگاه ها در اختیار بخش خصوصی و یا خارج از وزارت نیرو است،

تصریح کرد: از طرف دیگر شرکت های توزیع نیز خصوصی شده اند، لذا حضور بخش خصوصی در بازار برق، نقش پررنگتری نسبت به گذشته دارد.

وی افزود: به طور کلی هر مجموعه ای که برق تولید کند چه در حوزه وزارت نیرو قرار بگیرد و چه در حوزه های دیگر مانند نفت، پتروشیمی، انرژی های نو و حتی یک مولد مقیاس کوچک و غیره، می تواند برق خود را یا به طور مستقیم و یا از طریق ارائه در بازار برق عرضه کند.

قراگوزلو، از شرکت مدیریت شبکه برق ایران به عنوان نهادی که بازار برق و مدیر بازار در آن فعالیت دارند و همچنین هیات تنظیم بازار برق به عنوان یک نهاد بالادستی مجزا از دیگر بخش های مرتبط با بازار برق نام برد و ادامه داد: هیات تنظیم بازار برق طبق قوانین به مثابه یک نهاد قانونگذار فرابخشی و مستقل از دولت که وظیفه تدوین قوانین و مقررات بازار را بر عهده دارد، عمل می کند.

بازاری یک طرفه

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران، بازار برق ایران را بازاری یک طرفه نامید و خاطرنشان کرد: در این بازار، نیروگاه، میزان عرضه و قیمت پیشنهادی خود را جهت فروش برق فردا، به مدیر بازار اعلام می می کند؛ در طرف دیگر، خریداران، فقط مقدار برق مورد نیاز خود را اعلام می کنند و قیمت تسویه بازار از سوی مدیر بازار براساس میزان پرداختی به فروشندگان در آرایش فنی و اقتصادی بازار تعیین می شود.

معامله فقط تا ۱۰ صبح

وی در عین حال این بازار را در اصطلاح فنی، «بازار

روز بعد» دانست و افزود: همه نیروگاه ها از سه روز قبل و نهایتاً تا ساعت ۱۰ صبح روز جاری، میزان و قیمت برق فردای خود و خریدار نیز مقدار مورد نیاز برای هر ساعت از فردا را اعلام می کنند و عملاً بعد از ساعت ۱۰ صبح، بازار، بسته می شود.

۱۲۰ هزار زوج داده اطلاعاتی توان و قیمت قابل ارائه در بازار است

وی با بیان اینکه در حال حاضر بیش از ۵۰۰ واحد نیروگاهی در کشور وجود دارد، گفت: به طور تقریبی برای هر یک از این واحدها، در طول ۲۴ ساعت شبانه روز و در هر ساعت، ۱۰ پله قیمتی ارائه می شود؛ یعنی در حدود ۱۲۰ هزار زوج داده قیمت و توان نیروگاه ها، جدا از موارد اطلاعاتی دیگر، به ما ارائه می شود که این مسأله، حاکی از تعامل بالای بازار برق با بازیگران و وجود ساختارهای نرم افزاری و سخت افزاری مناسب جهت دریافت، ذخیره و حفظ امنیت این اطلاعات در بازار برق است که بانک اطلاعاتی موجود در این رابطه را در زمره یکی از بزرگترین بانک های اطلاعاتی کشور قرارداد است.

همیشه برق ارزان در اولویت نیست

قراگوزلو به فرایند «تعیین آرایش تولید واحدها بر اساس قیود فنی» به عنوان مرحله بعدی معاملات در بازار برق نیز اشاره کرد و گفت: با استفاده از نرم افزارهای بهینه سازی طراحی شده به وسیله پژوهشگاه نیرو که باید اذعان کرد یکی از افتخارات صنعت برق کشور است، نیروگاه هایی برای آرایش بازار فردا انتخاب می شوند که اولاً قیمت ارزان تری داشته باشند و ثانیاً قیود فنی شبکه برق کشور را رعایت کنند؛ به عنوان مثال اگر نیروگاهی در جنوب

کشور برق ارزان تری ارائه دهد و لیکن انتقال برق تولیدی به شمال کشور، در ساعات خاصی از شبکه مشکلاتی را جهت امنیت شبکه ایجاد نماید، ممکن است نیروگاهی در شمال، با وجود قیمت بالاتر در آن ساعات در اولویت قرار گیرد زیرا طبیعتاً امنیت شبکه و تامین برق مشترکین در اولویت بالاتری قرار دارد. وی با بیان اینکه در گذشته اجرای این نرم افزار و گرفتن یک خروجی از آن با توجه به حجم اطلاعات و شبکه دست کم ۳۰ دقیقه طول می کشید اعلام نمود که با تلاش متخصصان کشورمان و استفاده از ابزار و روشهای بهینه این زمان به ۵ دقیقه کاهش یافته است.

۶۵ میلیارد تومان در روز؛ گردش مالی بازار برق در پیک مصرف

قراگوزلو گردش مالی بازار برق را در فصول مختلف سال با توجه به میزان مصرف متغیر دانست و اظهار کرد: نوسان مصرف برق در کشور در فصول مختلف متفاوت و در تابستان معمولاً عددی بین ۳۵ هزار تا ۵۰ هزار مگاوات در روز است که بر این اساس و در یک حساب سرانگشتی در دوره پیک مصرف، به طور متوسط ماهی ۲ هزار میلیارد تومان گردش مالی در بازار برق در سمت فروش وجود دارد که این رقم چیزی در حدود ۶۵ میلیارد تومان در روز می شود.

برق تحت هر شرایطی به دست خریدار می رسد

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران، با تاکید بر اینکه جریان برق مطمئن در هر شرایطی برقرار است، تصریح کرد: ممکن است یکی از نیروگاه های تعیین شده در آرایش تولید فردا به هرعلتی از تولید باز بماند و لذا «نیروگاه ذخیره» به میدان می

آید و این کمبود را جبران می کند؛ در این وضعیت، نیروگاه اول موظف به پرداخت جریمه است و در مقابل و به عنوان تشویق، برق از نیروگاه ذخیره با قیمت بالاتر، با همان قیمتی که دیروز پیشنهاد داده اما پذیرفته نشده بود، خریداری می شود؛ در حقیقت بازار برق، یک بازار اطمینان بخش برای خریدار و فروشنده است که جریان برق مطمئن را در هر وضعیتی، تضمین می کند.

ارائه صورت حساب هم پیچیده است

وی تسویه حساب در بازار برق را مرحله ای پیچیده نامید که باید طی آن کلیه قوانین و مقررات هیات تنظیم بازار درباره همه بازیگران بازار برق رعایت گردد و افزود: ۲ نرم افزار دیگر نیز در این راستا به کار گرفته می شود؛ یکی نرم افزار «پایگاه داده بازار برق EMIS» که با حجم انبوه داده، شاید بتوان گفت در میان ۱۰ نرم افزار برتر کشور از نظر حجم داده قرار دارد و دیگری نرم افزار «صدور صورت حساب بازار برق» که برای رقمی در حدود ۱۸۰۰۰ میلیارد تومان گردش مالی در سال، صورت حساب صادر می کند.

هفت تومان در هر کیلووات ساعت؛ هزینه انتقال برق

قراگوزلو در پاسخ به این سوال که آیا بازار برق تنها محل مبادله این کالا است، یادآور شد: در دهه هشتاد، تنها محل فروش برق نیروگاه ها، بازار برق بود. این بازار، یک بازار عمده فروشی است؛ بدین معنا که تولیدکنندگان برق را به ما می فروشند و برق ابتدا وارد حوضچه (در اصطلاح بازار برق) شده و سپس بین مصرف کنندگان تقسیم می شود. اما در حال حاضر به غیر از بازار برق، ۲ گزینه دیگر نیز وجود

دارد: بازار دو جانبه که بر اساس آن تولیدکننده و مصرف کننده با یکدیگر قرارداد می بندد و در این میان صرفاً هزینه ترانزیت برق به شرکت مالک شبکه پرداخت می شود که حدود ۷ تومان برای هر کیلووات ظرفیت قراردادی می باشد.

وی افزود: اخیراً ابلاغیه قراردادهای دوجانبه جهت مشترکین بخش تولید (صنعت) توسط وزیر محترم نیرو ابلاغ گردیده و کلیه تولید کنندگان بخش خصوصی و صنایع مرتبط می توانند طبق این روش به معامله برق با یکدیگر بپردازند.

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران راه سوم فروش برق را ارائه این کالا در بورس انرژی دانست و اظهار کرد: معامله برق در بورس انرژی، ساز و کار رایج در بورس ها را دارد و شرکت مدیریت شبکه برق ایران در این حوزه، فقط در برخی خدمات جانبی مثل هزینه ترانزیت، کنترل فرکانس و غیره نقش ایفا کرده و هزینه اصلی انرژی و آمادگی نیروگاه ها در بورس برق با خریداران تسویه می شود؛

وی افزود با تمام این مباحث بررسی ها نشان می دهد که گزینه ایده آل برای یک تولیدکننده و یا فروشنده، حضور در هر سه بازار می باشد.

قراردادهای ۲ جانبه و بورس انرژی، رقیب بازار برق نیستند

قراگوزلو با تاکید بر این مطلب که بازار برق نه تنها به قراردادهای ۲ جانبه و بورس به مثابه رقیب نمی نگردد بلکه اساساً خود، به دنبال تقویت آنهاست، خاطرنشان کرد: در همه دنیا حجم کوچکی از معاملات برق در بازار عمده فروشی صورت می گیرد چرا که بازار عمده فروشی عموماً موظف به ایجاد تعادل در زمینه خرید و فروش برق است.

وی افزود: امروزه قراردادهای ۲ جانبه و بورس انرژی، اساس کار است زیرا شفافیت و سهولت بیشتری دارد. این اتفاق برای دولت هم بهتر است چراکه به کاهش تصدی گری او می انجامد لذا چشم انداز ترسیم شده این است که حجم معاملات در بازار عمده فروشی برق نهایتاً به ۲۰ درصد کاهش یابد که این میزان هم صرفاً برای ایجاد تعادل در بازار خرید و فروش برق خواهد بود. معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران ادامه داد: بر اساس برنامه ریزی ها، تا انتهای برنامه پنجم توسعه (پایان سال جاری) حجم معاملات برق در بورس انرژی به ۲۵ درصد کل بازار برسد و پیش بینی می شود تا آخر سال ۹۵، بتوان دست کم ۵۰ درصد معاملات را در قالب قراردادهای ۲ جانبه و یا بورس انرژی انجام داد.

«بازار خدمات جانبی» و «بازار لحظه ای» هم به بازار می آیند

قراگوزلو گریزی هم به برنامه های آتی شرکت مدیریت شبکه برق ایران در حوزه بازار برق زد و گفت: در بیش از ۱۰ سالی که از ایجاد بازار برق گذشته است، این مجموعه عمدتاً یک «بازار انرژی و آمادگی» بوده است؛ به این معنا که ما قیمت انرژی و آمادگی نیروگاه برای تولید برق را پرداخت می کردیم و در بازارهای جانبی، چندان فعال نبودیم هرچند بهای خدمات جانبی پرداخت می شود ولی فضای برای رقابت در این بخشها وجود ندارد. مثلاً اگر نیروگاهی در حوزه فرکانس در بازار حضور پیدا کند، بهایی پرداخت می شود ولی این رقم، رقابتی نیست؛ به عبارت دیگر «بازار خدمات جانبی» وجود ندارد که البته مقدمات راه اندازی آن فراهم شده است و امیدواریم سال بعد، بازار خدمات جانبی هم

ایجاد شود که باعث می شود به مقدار نیاز از خدمات جانبی برق را بصورت رقابتی بخریم.

وی افزود: در حال حاضر اگر برای فردا در یک ساعت ۳۰ هزارمگاوات برق لازم باشد اما ۵۰ هزارمگاوات ظرفیت آماده داشته باشیم، به ازای آن ۲۰ هزارمگاوات - بهای آمادگی - پولی پرداخت می شود. بعد از انتخاب تولیدکننده نیز بهایی برای انرژی پرداخت می کنیم اما در برخی از نقاط جهان، قیمت آمادگی را بالا می برند ولی حجم انرژی را پایین می آورند. مثلاً به ازای ۳۰ هزار مگاوات آمادگی، ۱۰ هزار مگاوات آماده خواهند بود. به این ترتیب برای آمادگی نیز بازار رقابتی ایجاد می کنند. به این صورت نیروگاه ها سرآمده بودن برای فردا نیز رقابت خواهند داشت. این مدیر صنعت برق از «بازار لحظه ای» به عنوان راهبردی دیگر برای توسعه بازار برق نام برد و خاطرنشان کرد: در این نوع بازار، اگر اتفاقی برای نیروگاهی افتاد، مجدداً بازار فعال می شود که این کار، بازار را به زمان واقعی نزدیک می سازد که احتمال دارد در سال ۹۶ راه اندازی شود.

مشکل فنی - تخصصی نداریم

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران در پایان با اشاره به توانمندی بالای کشورمان در حوزه دانش و فناوری در صنعت برق، گفت: مشکل تامین منابع مالی، گمکان یکی از معضلات بخش خصوصی است چراکه مطالبات گسترده ای دارند. البته امیدواریم در ماه های آینده و با تغییر فضای کشور به سمت بهبود این وضعیت پیش برویم و قطعاً هرچقدر بخش خصوصی نقش پررنگ تری داشته باشد، بازار از شفافیت و کارکرد بیشتری برخوردار خواهد بود.

ابتکار. / فناوری جدید برای برق رسانی به روستاهای دورافتاده؛

تحقق اقتصاد مقاومتی در وزارت نیرو با توسعه و تولید میکرونیروگاه

وزارت نیرو با توسعه تولید و استفاده از میکرونیروگاه های کوچک برای تامین نیازهای انرژی مناطق و سایت های کوچک، گامی عملی در راستای تحقق پدافند غیرعامل و اقتصاد مقاومتی برداشته است.

در دو سال اخیر توسعه و تجهیز نیروگاه های میکرو در کشور در دستور کار محققان و کارشناسان قرار گرفت و در این زمینه پروژه ای تحقیقاتی در چند مرحله از سوی شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران اجرا شد. حاصل این تلاش ها، طراحی و ساخت سه نمونه میکرونیروگاه در مرحله نخست، نصب، بهره برداری و آزمایش از آن در مرحله دوم و سپس ساخت ۲۰ دستگاه از هر نمونه و معرفی طرح به ذینفعان برای تجاری سازی آن در مراحل بعدی اجرای این پروژه بود که در سال گذشته از سه نمونه نیروگاه های میکرو رونمایی شد. مدیرعامل شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران در این زمینه، با بیان اینکه در نیروگاه های میکرو، باید از فرصت های کوچک تولید برق استفاده شود، گفت: به طور مثال در مسیر خطوط انتقال آب به شهرها، می توان به جای شیر فشارشکن از یک نیروگاه میکرو، برق تولید شود. سیدمحمد رضا رضازاده اضافه کرد: در حوضچه های پرورش ماهی، در کنار آبشارها و در نقاط دوردستی که ممکن است حتی امکان اتصال به شبکه سراسری برق نباشد و یا هزینه زیادی داشته باشد، می توان در حد مصرف یک روستا برق تولید کرد. این مقام مسئول، قدم بعدی در استفاده عمومی

از این دستگاه ها را جلب نظر سازندگان برای تولید انبوه توربین ها برشمرد و تصریح کرد: پس از نصب این سه میکرو نیروگاه، از هرنمونه ۲۰ دستگاه ساخته خواهد شد و تلاش می کنیم به جامعه هدفمان (اقتشار مختلفی که می توانند در مناطق و مشاغل خود از آن استفاده کنند) میکرو نیروگاه ها را معرفی کنیم؛ زیرا مردم به راحتی می توانند از این فرصت استفاده کرده و توربین های میکرو را خریداری کنند. وی افزود: در مقوله نیروگاه های میکرو، نیروگاه خاص برای یک محل طراحی نمی کنیم، بلکه براساس طرح هایی که مبتنی بر مطالعه در ۱۱ استان کشور است و همچنین بررسی های انجام شده، تلاش می شود بیشترین پوشش را در نقاط مختلف کشور ایجاد کنیم.

خرید برق نیروگاه های کوچک از سرمایه گذاران در یک دوره پنج ساله به تدریج انجام می شود

هوشنگ فلاحتیان معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی ضمن تشریح برنامه های وزارت نیرو برای توسعه میکرو نیروگاه ها در سطح کشور اظهار داشت: تولید پراکنده برق، کوچک سازی نیروگاه ها و استفاده از نیروگاه های کوچک مقیاس و پراکنده، یکی از راهبرد های صنعت برق کشور محسوب می شود. وی افزود: براساس تلاش های انجام شده در سال های گذشته، همه ساله ظرفیت نیروگاه های کوچک مقیاس در کشور افزایش یافت. فلاحتیان اضافه کرد: مجموع ظرفیت کنونی نیروگاه های نصب شده DG، CHP و کوچک مقیاس به بیش از ۷۰۰ مگاوات رسیده است. وی تصریح کرد: انتظار می رود در سال های آینده سهم تولید انرژی نیروگاه های کوچک مقیاس در سبد تولید انرژی به حدود سه هزار مگاوات برسد که در این زمینه، فضای کسب و کار و حضور موثرتر سرمایه گذاران علاقه مند به

این عرصه فراهم شده است. معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی خاطر نشان کرد: خرید برق نیروگاه های کوچک از سرمایه گذاران در یک دوره پنج ساله به تدریج انجام می شود و پس از آن، سرمایه گذاران می توانند برق تولیدی خود را با نرخ هایی مناسب در بازار برق به فروش رسانند. وی گفت: علاقه مندان می توانند با سرمایه گذاری در حد یک مگاوات نیز وارد عرصه تولید برق شوند و برق تولیدی آنها نیز به صورت تضمینی خریداری می شود تا ریسکی متوجه فعالیت آنها نشود.

پتانسیل زیادی برای توسعه میکرونیروگاه ها در سطح کشور وجود دارد

به گزارش ایرنا، مجری طرح نیروگاه های میکرو در شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران گفت: طرح پژوهشی میکرونیروگاه های آبی با هدف بومی سازی این نیروگاه ها در دستور کار قرار گرفته است. صمد دهقانی ادامه داد: در مرحله نخست، پتانسیل یابی برای نصب این نیروگاه ها در ۱۳ استان کشور آغاز و در این زمینه، ۳۶۸ پتانسیل مناسب در آبشارها، چشمه سارها، مزارع پرورش ماهی و غیره گزینش شد. وی خاطر نشان کرد: نتیجه بررسی ها در این مرحله، تیپ بندی نیروگاه های میکرو به سه دسته محوری، بانکی و پلتن بود و پس از آن، طراحی و ساخت این نیروگاه ها عملیاتی و اجرایی و دانشگاه صنعتی شریف به عنوان طراح و سازنده این نیروگاه ها انتخاب شد. دهقانی خاطر نشان کرد: پس از انعقاد قرارداد ساخت، احداث این نیروگاه ها پس از هشت ماه به نتیجه رسید و با راه اندازی پایانه تست در موسسه تحقیقات آب، اشکالات مربوط به پروژه ها برطرف شد. وی بیان داشت: نخستین میکرونیروگاه

بانکی کشور در پایاب سد قلعه چای استان آذربایجان شرقی، نخستین میکرونیروگاه محوری در روستای «کاوند» استان چهارمحال و بختیاری و نخستین نیروگاه پلتن در روستای «منج» استان چهارمحال و بختیاری راه اندازی شده است. دهقانی خاطر نشان کرد: در مرحله بعد، احداث ۶۰ میکرونیروگاه و عرضه آنها در نقاط مختلف کشور برنامه ریزی شده است. وی بطور نمونه با اشاره به میکرونیروگاه بانکی سد قلعه چای، گفت: انرژی که پیش از این از طریق جریان آب در این محل هدر می رفت، اکنون با استقرار میکرونیروگاه، ۳۳ کیلو وات برق مورد نیاز سد، عرشه سطح آن، گرمایش داخلی و راه اندازی تجهیزات سد را تامین می کند. دهقانی اضافه کرد: در احداث این میکرونیروگاه ها از تجهیزات ساده بخصوص در قسمت های مکانیکی آنها استفاده شده و قطعات مورد نیاز آنها حداکثر در مرکز همان استان قابل دسترسی است. وی، هزینه های طراحی و ساخت این سه دستگاه میکرونیروگاه را سه میلیارد ریال برای سه دستگاه و همچنین دو میلیارد ریال برای پتانسیل یابی در ۱۳ استان کشور بیان کرد. مجری طرح نیروگاه های میکرو در شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران با اشاره به برخی مزایای این میکرونیروگاه ها، تصریح کرد: بطور نمونه در مزارع پرورش ماهی قزل آلا، استقرار این میکرونیروگاه ها می تواند منجر به رویت غذا از سوی ماهی ها در اوقات شبانه و راه اندازی پمپ های هوادهی به منظور اکسیژن رسانی بیشتر به استخرها شود که کوتاه شدن دوره رشد ماهی ها و افزایش صرفه اقتصادی این مزارع را به دنبال خواهد داشت. وی گفت: با تمهیدات اندیشیده شده از سوی وزارت نیرو و ابلاغ دستورالعمل های مربوطه، در صورت تولید برق

اضافی، این برق از سوی شبکه سراسری خریداری می شود که محل درآمد دیگری برای صاحبان این نیروگاه ها خواهد بود. دهقانی تاکید کرد: هم اینک تولید هر وات انرژی با بکارگیری میکرونیروگاه های مشابه خارجی دو دلار هزینه در بر دارد و بر این اساس، تولید ۳۳ کیلو وات انرژی نیازمند صرف ۶۶ هزار دلار (بیش از دو میلیارد ریال) هزینه است که تکنولوژی آن در اختیار آلمان، ژاپن و فرانسه است؛ اما میکرونیروگاه های تولیدی شرکت توسعه منابع آب و نیرو، بومی سازی شده و قابلیت ارتقاء دارند. رئیس اداره بهره برداری و نگهداری سد قلعه چای در شهرستان عجب شیر استان آذربایجان شرقی نیز در این زمینه اظهار کرد: از زمان راه اندازی میکرونیروگاه بانکی این سد، تاکنون هیچ نوسان و قطعی برق در این سد ملاحظه نشده است. وی ادامه داد: دبی آب مورد نیاز برای راه اندازی این میکرونیروگاه، بر اساس نیاز به انرژی قابل تنظیم بوده و بطور متوسط دبی ۶۰ لیتر در ثانیه برای تامین انرژی مورد نیاز تنظیم می شود. این مسئول خاطر نشان کرد: در سال های گذشته و مواجهه با پدیده خشکسالی، تنظیم آب از سوی این سد، اراضی کشاورزی را سرپا نگه داشته و وضعیت چاه های آب منطقه بهبود یافته است. با توجه به تعریف پدافند غیرعامل که به معنای کاهش آسیب پذیری در هنگام بحران، بدون استفاده از اقدامات نظامی و فقط با بهره گیری از فعالیت های غیرنظامی، فنی و مدیریتی است، توسعه میکرونیروگاه هایی از این دست با تامین برق سایت های کوچک و مناطق روستایی و واحدهای تولیدی و خدماتی، با بی نیاز کردن این نقاط از شبکه برق سراسری در زمان بحران، گامی عملی در جهت تحقق پدافند غیرعامل و اقتصاد مقاومتی باشد.

تسنیم / تازه ترین ارزیابی مولفه‌های ملی محیط کسب و کار نشان داد

دریافت تسهیلات از بانک‌ها همچنان بزرگترین مشکل فعالان اقتصادی

جدیدترین ارزیابی ۲۸۱ تشکل اقتصادی کشور از مولفه‌های ملی محیط کسب و کار ایران مربوط به بهار ۹۴ نشان می‌دهد «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها»، «ضعف بازار سرمایه در تامین مالی تولید» و «اعمال تحریم‌ها» همچنان عمده ترین مشکلات فعالان اقتصادی است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، برآیند (میانگین وزنی) ارزیابی ۲۸۱ تشکل اقتصادی سراسر کشور از ۲۱ مولفه ملی محیط کسب و کار ایران در بهار ۱۳۹۴، نمره ۵،۸۷ از ۱۰ (۱۰ بدترین ارزیابی) بوده است که اندکی مناسب تر از ارزیابی زمستان ۱۳۹۳ (با میانگین ۶،۰۱) است. همچنین تشکل‌های مشارکت کننده در این پیمایش، محیط کسب و کار ایران در بهار ۱۳۹۴ را در مقایسه با فصل مشابه سال قبل (بهار ۱۳۹۳ با میانگین ۵،۹۷ از ۱۰) نیز اندکی مساعدتر ارزیابی کرده اند.

این مطالعه نشان می‌دهد از نظر تشکل‌های اقتصادی مشارکت کننده در تهیه این گزارش، برآیند ارزیابی مولفه‌های ملی محیط کسب و کار در ایران طی بهار ۱۳۹۴ همچنان در وضعیت نامساعد (۵،۸۷ از ۱۰) قرار داشته است. در این مطالعه، به ترتیب سه مولفه «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها»، «ضعف بازار سرمایه در تامین مالی تولید و نرخ بالای تامین سرمایه از بازار غیررسمی» و «اعمال تحریم‌های بین المللی علیه کشورمان» نامناسب تر از بقیه مولفه‌ها ارزیابی شده اند و مولفه‌های «ضعف زیرساخت‌های

تامین برق»، «ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف کننده» و «ضعف زیرساخت‌های حمل و نقل» نسبت به سایر مولفه‌ها در بهار ۱۳۹۴ مساعدتر ارزیابی شده اند.

تشکل‌های اقتصادی استان‌های البرز، بوشهر، ایلام و کرمانشاه به ترتیب با میانگین ارزیابی ۷،۷۳، ۷،۳۵ و ۷،۳۳ و ۷،۰۷ مجموعاً ارزیابی بدتر و تشکل‌های اقتصادی استان‌های اردبیل، یزد، تهران و کرمان به ترتیب با میانگین ارزیابی ۴،۷۲، ۵،۴۹، ۵،۵۸ و ۵،۵۹ مجموعاً ارزیابی بهتری نسبت به تشکل‌های سایر استان‌ها از وضعیت مولفه‌های محیط کسب و کار در بهار ۱۳۹۴ ارائه کرده اند.

به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، همچنین وضعیت محیط کسب و کار ایران در بهار ۱۳۹۴ بر اساس نظریه عمومی کارآفرینی شین، ۶،۱۷ از ۱۰ (عدد ۱۰ بدترین ارزیابی) ارزیابی شده است به طوری که میانگین ارزیابی محیط اقتصادی (شامل محیط مالی، محیط اقتصاد کلان و ویژگی‌های صنایع) ۶،۷۶ و میانگین ارزیابی محیط نهادی (شامل نهادها و نظام سیاسی، فرهنگ و ارزش‌ها و نظام آموزشی - علمی و فناوری) ۵،۵۸ می‌باشد که همچنان حاکی از بدتر بودن ارزیابی محیط اقتصادی نسبت به محیط نهادی است.

تسنیم / مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور مطرح کرد نقش تورم پایین در جذب سرمایه‌های خارجی به کشور

مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور با بیان اینکه

کاهش نرخ تورم نقش مهمی در جذب سرمایه گذاری خارجی دارد، گفت: سهم نفت در تولید ناخالص ملی در سال آینده به ۱۵ درصد خواهد رسید.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، مسعود نیلی امروز در همایش بین‌المللی رونمایی از مدل جدید قراردادهای نفتی افزود: سهم بخش نفت در تولید ناخالص ملی هیچگاه از ۱۰ درصد کمتر نبوده است.

وی با بیان اینکه نفت همواره نقشی تعیین کننده در اقتصاد ایران ایفا کرده است، افزود: دولت از درآمد حاصل از نفت برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های زیربنایی و خدمات اجتماعی استفاده کرده است.

مشاور اقتصادی رئیس‌جمهوری اضافه کرد: در طول ۲۴ سال گذشته حدود ۵۳ درصد منابع دولت از صنعت نفت تامین شده که دولت آن را در بخش‌های مختلف هزینه کرده است.

نیلی با یادآوری اینکه درآمد نفتی کشور حاصل میزان تولید و قیمت در بازارهای جهانی است، گفت: تولید نفت ایران در سال‌های مختلف بین ۳،۵ تا ۴،۵ میلیون بشکه ثابت مانده که سبب شده است درآمدهای نفتی ایران از نوسانات قیمت، تاثیر زیادی بگیرد.

مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری گفت: با وجود این که نفت سهم اصلی را در سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف داشته اما سهم خود بخش نفت از سرمایه‌گذاری بسیار پایین بوده است.

نیلی با تاکید بر ضرورت افزایش سرمایه‌گذاری در بخش نفت اظهار داشت: در اسناد بالادستی کشور نیز بر جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی تاکید شده است.

مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری گفت: در

اسناد بالادستی، شرایط مناسبی برای جذب سرمایه گذاری خارجی پیش بینی شده است.

نیلی اضافه کرد: روند نزولی نرخ تورم فضای امیدوارکننده‌ای را برای ورود سرمایه‌گذاران خارجی ایجاد کرده زیرا سرمایه‌گذاران به وجود تورم در یک کشور اهمیت زیادی می‌دهند.

وی افزود: برآورد مجامع اقتصادی بین‌المللی و داخلی نشان می‌دهد که در سال ۹۵ شاهد یک رشد اقتصادی مناسب و مطلوبی خواهیم بود.

وی اظهارداشت: بررسی‌ها حاکی است بخش نفت در سال ۲۰۱۶ نقش بهتری را در اقتصاد کشور ایفا می‌کند.

ایسنا/ در گفت‌وگو با ایسنا عنوان شد

پیمان پولی دوجانبه ایران و عراق فراگیر نشده است

دبیرکل مشترک اتاق بازرگانی ایران و عراق عنوان کرد: علی‌رغم همکاری‌های تجاری بزرگ بین دو کشور، اما پیمان پولی دو جانبه بین دو کشور در زمینه تجارت خرد و پروژه‌های کوچک پیشرفتی نداشته است.

جهانبخش سنجابی شیرازی در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا، درباره آخرین وضعیت پیمان پولی دو جانبه بین ایران و عراق، گفت: از بهمن سال گذشته و با مذاکراتی که بین روسای بانک مرکزی دو کشور شکل گرفت بسترهای لازم برای برقراری پیمان پولی دو جانبه بین ایران و عراق فراهم شد و گام‌های اجرایی در این زمینه برداشته شد.

وی ادامه داد: پیمان پولی زمانی محقق خواهد شد که در میان مدت موازنه تجاری بین دو کشور به شکل معقولی اتفاق بیفتد. چرا که کشوری که تراز مثبتی نسبت به طرف مقابل دارد عملاً با حجم بالایی از ارز کشور مقابل مواجه می‌شود. ارزی که ممکن است امکان خرید در کشورهای دیگر را نیز نداشته باشد که عملاً باعث متوقف شدن فرایند پیمان پولی می‌شود.

سنجایی شیرازی با بیان اینکه پیمان پولی بین ایران و عراق به طور کامل محقق نشده است، عنوان کرد: پیمان پولی دو جانبه بین ایران و عراق به صورت موردی شروع شده است، اما هنوز به صورت فراگیر در نیامده است. این پیمان پولی زمانی می‌تواند موفق باشد که همگام با سایر پیمان‌های پولی کشورهای شود که صادرکننده به عراق هستند و همزمان با ایران دارای روابط تجاری هستند مانند چین و روسیه. دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق ادامه داد: پیمان پولی دو جانبه بین ایران و عراق در پروژه‌های کوچک و تجارت خرد و پبله وری که ۵۰ درصد روابط تجاری ایران و عراق را شامل می‌شود توفیق نداشته است. اما به صورت موردی در همکاری‌های تجاری بزرگ بین دو کشور در حال انجام است و می‌توان گفت در این بخش ۳۰ تا ۴۰ درصد از آن چه به عنوان چشم‌انداز تعیین شده بود تاکنون محقق شده است.

سنجایی شیرازی به پیمان پولی بین ایران و روسیه و تاثیر آن بر روی پیمان پولی ایران و عراق اشاره کرد و گفت: توافق برای برقراری پیمان پولی دو جانبه بین ایران و روسیه انجام شده و قرار است ریزه‌کاری‌های آن انجام شود. ایران و روسیه به این نقطه مشترک رسیده‌اند که دلار و یورو را از مبادلات تجاری خود

حذف کنند، اگر پیمان پولی دو جانبه بین ایران و روسیه اجرایی شود به تحقق پیمان پولی دو جانبه ایران و عراق نیز کمک خواهد کرد و اگر در آینده نزدیک روسیه پیمان پولی دو جانبه با عراق امضا کند، این پیمان تبدیل به یک پیمان پولی چند جانبه خواهد شد که می‌تواند نتایج مثبتی داشته باشد.

اتاق تهران / آیین‌نامه ساماندهی تبلیغات کالا و خدمات در هیات وزیران تصویب شد

عضویت رییس اتاق بازرگانی در کمیسیون ملی نشان تجاری

آیین‌نامه ساماندهی تبلیغات کالا و خدمات، موضوع ماده (۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به تصویب هیات وزیران رسید. براساس این آیین‌نامه رییس اتاق بازرگانی ایران و رییس اتاق تعاون به نمایندگی از دو بخش خصوصی و تعاونی کشور در کمیسیون ملی نشان (برند) تجاری حضور می‌یابند.

آیین‌نامه ساماندهی تبلیغات کالا و خدمات، موضوع ماده (۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به تصویب هیات وزیران رسید. براساس این آیین‌نامه رییس اتاق بازرگانی ایران و رییس اتاق تعاون به نمایندگی از دو بخش خصوصی و تعاونی کشور در کمیسیون ملی نشان (برند) تجاری حضور می‌یابند.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، هیات وزیران در شهریور

ماه سال جاری، به پیشنهاد وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت کشور و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، آیین‌نامه ساماندهی تبلیغات کالاها و خدمات موضوع ماده (۸) این قانون را تصویب کرد.

این آیین‌نامه شامل هشت ماده است و بر اساس آن، وظایف هر یک از دستگاه‌های اجرایی در خصوص ساماندهی تبلیغات کالاها داخلی تعیین و دستورالعمل‌هایی برای حمایت از بنگاه‌ها و برندهای ایرانی مشخص شده است. بر اساس این مصوبه، رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به عضویت کمیسیون ملی نشان تجاری درآمده است. ریاست این کمیسیون برعهده وزیر صنعت، معدن و تجارت است و سایر اعضای آن نیز وزرای جهاد کشاورزی، امور خارجه، دادگستری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی، روسای سازمان ملی استاندارد ایران و نیز سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و رییس اتاق تعاون ایران هستند.

در این آیین‌نامه وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف شده است به منظور توسعه، ترویج و تبلیغ برندهای تجاری داخلی در بازارهای داخل و خارج، بسته‌های حمایتی و تشویقی تدوین و سالانه برندهای تجاری برتر را معرفی کند. در این آیین‌نامه که با امضای اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور، به وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها و نهادهای مربوطه ارسال شده است، روی حمایت از برندهای داخلی در بازارهای داخلی و خارجی برای افزایش قدرت رقابت و توانایی صادراتی تاکید بسیاری شد است.

ایلنا/ با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و نمایندگان بخش خصوصی صورت گرفت:

بررسی زمینه‌های همکاری شرکتهای تجاری ایران و ایتالیا

به گزارش ایلنا؛ نشست هماهنگی امروز در پی برگزاری همایش تجاری ایران و ایتالیا که قرار است روز یکشنبه هشتم آذرماه در محل برج میلاد تهران برگزار شود، صورت گرفت.

محمد رضا نعمت زاده در این نشست ضمن تاکید بر ضرورت بررسی مزیت‌های رقابتی ایران در بخش صنعت، معدن و تجارت با کشور ایتالیا افزود: با بررسی زمینه‌های همکاری، فرصت‌ها و توانمندی‌های دو کشور می‌توان در جهت ارتقاء سطح روابط در بخش تولید و تجارت بهره برد.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری با هدف توسعه صادرات از موارد مهمی است که باید همواره به آن توجه داشته باشیم، تصریح کرد: در این رابطه باید تلاش کنیم تا با رعایت استانداردهای بین‌المللی، خود را به لحاظ کیفی بالا برده و زمینه توسعه همکاری بیشتر با کشورهای خارجی را فراهم کنیم.

نعمت زاده در ادامه با اشاره به اینکه برای تعمیق تعاملات، نیازمند حرکت جهشی هستیم افزود: توسعه صادرات، توجه به مزیت‌های رقابت‌پذیری، یکپارچه سازی زنجیره تولید تا مصرف، توجه به طراحی صنعتی، تبادل اطلاعات و دانش فنی و مهندسی و انجام سرمایه‌گذاری بر روی بنگاه‌های کوچک و متوسط، از اهم مواردی است که باید بر روی آنها تمرکز داشته باشیم.

اتاق تهران / سیزدهمین نشست کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران برگزار شد

تدوین استراتژی توسعه معادن و صنایع معدنی

نشست سیزدهم اعضای کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران به بررسی چالش‌های معدن‌کاری در کشور اختصاص یافت. بررسی این موضوع البته با ارائه گزارشی از سوی محمدرضا بهرامن به عنوان یکی از فعالان حوزه معدن و عضو هیات نمایندگان اتاق تهران صورت گرفت. پیش از بحث و بررسی در مورد دستور جلسه این نشست نیز، اعضا هر کدام به مسایل مهم مربوط به صنعت و معدن در کشور اشاره‌ای داشتند.

نشست سیزدهم اعضای کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران به بررسی چالش‌های معدن‌کاری در کشور اختصاص یافت. بررسی این موضوع البته با ارائه گزارشی از سوی محمدرضا بهرامن به عنوان یکی از فعالان حوزه معدن و عضو هیات نمایندگان اتاق تهران صورت گرفت. پیش از بحث و بررسی در مورد دستور جلسه این نشست نیز، اعضا هر کدام به مسایل مهم مربوط به صنعت و معدن در کشور اشاره‌ای داشتند.

در ابتدای این نشست، مرتضی لطفی به مصوبه هیات وزیران در مورد ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر اشاره کرد و گفت: «به موجب این مصوبه صرفاً معوقات شرکت‌های دولتی بخشوده می‌شود و سایرین باید بدهی‌های خود را بر اساس نرخ مبادله‌ای ارز بپردازند.»

ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر صراحت دارد که دولت موظف است نسبت به تعیین تکلیف

نرخ و فرآیند تسویه بدهکاران ارزی از محل حساب ذخیره ارزی به دولت به نحوی که زمان دریافت ارز، زمان فروش محصول یا زمان تکمیل طرح (حسب مورد)، نوع کالا (نهایی، واسطه‌ای یا سرمایه‌ای) وجود یا نبود محدودیت‌های قیمت‌گذاری توسط دولت و رعایت ضوابط قیمت‌گذاری و عرضه توسط دریافت‌کننده تسهیلات، وجود یا نبود منابع ارزی در زمان درخواست متقاضی لحاظ شده باشد، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون اقدام کند.

مرتضی اسلام‌زاده، عضو هیات مدیره شهرک صنعتی عباس‌آباد نیز از برگزاری همایشی با همکاری دانشگاه تربیت مدرس در این شهرک خبر داد و اضافه کرد که این همایش به منظور بررسی راه‌های ارتباط صنعت و دانشگاه برگزار شد. او گفت: «صنعت وارد فاز دوم رکود شده است و تنها راه نجات از این وضعیت، ورود به بازارهای جهانی و صادرات محصولات صنعتی نظیر فرآورده‌های پتروشیمی است.»

چالش‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن

پس از اعلام این اخبار بررسی دستور اصلی این نشست کلید خورد. بهرامن در ابتدا این توضیح را ارائه کرد که گزارش ارائه شده حاصل همکاری خانه معدن با دانشگاه مگ‌گیل کانادا است. بهرامن گفت: «درباره جایگاه بخش معدن در اقتصاد ایران تاکنون مطالب زیادی گفته شده، اما باید اذعان کرد که جایگاه این بخش هنوز آنچنان که لازم است، تبیین نشده است. بخش معدن و صنایع معدنی پیشران اقتصاد هر کشور معدن‌خیز است و با متحول شدن این بخش، سایر بخش‌های صنعتی و اقتصادی کشور نیز فعال می‌شود. نکته دیگری که نباید از آن غفلت کرد، تاثیر معدن بر صنعت است. اگر صنایع، سیمان،

سنگ، کارخانه‌های سرب و روی، گچ و نظایر آن در ایران فعال هستند، به‌دلیل فعالیت معادن متعدد برای تامین مواد اولیه آنهاست. چرا که در غیر این صورت این نوع صنایع به دلیل حجیم بودن مواد و خوراک اولیه به راحتی پا نمی‌گرفت.»

او با اشاره به سیاست‌های کلی تدوین برنامه ششم توسعه اقتصادی که تحقق نرخ رشد هشت درصدی را هدف قرار داده است، گفت: «تحقق این هدف نیازمند آن است که سیاست‌های توزیع عادلانه درآمد، توسعه اشتغال و افزایش رفاه مردم را پیگیری کند و جهت دستیابی به این مهم تنها از طریق رونق صنایع تولید متکی به منابع طبیعی و معدنی کشور که راهبردی عینی و عملی است باید اقدام کرد.» او افزود: «ایران به دلیل داشتن معادن غنی از نظر ذخایر بسیاری از مواد معدنی در جهان از جایگاه بالایی برخوردار است و امروز ۱۲ معدن مهم جهان در ایران قرار دارد. از نظر ساختار زمین‌شناسی ایران در کمربند آلپ-همالیای فلززایی آهن، سرب، روی و مس قرار دارد که بیش از ۱۲.۵ درصد این کمربند از خاک ایران عبور می‌کند.»

بهرامن ادامه داد: «صنایع تولید متکی به مزیت‌های منابع معدنی و انرژی حکم لوکوموتیوی را دارد که واگن‌های دیگر را در صنعت به راه می‌اندازد.» او با بیان اینکه هر کشوری که بخش معدن فعال‌تری داشته باشد، توسعه صنعتی را با شتاب بیشتری دنبال می‌کند افزود: «اکنون ۳۰ درصد از گردش مالی اقتصاد کشور ما وابسته به بخش معدن است. همچنین ۳۰ درصد از سرمایه‌گذاری داخلی، بیش از ۳۲ درصد از صادرات غیرنفتی، ۴۶/۵ درصد از صادرات صنعتی و معدنی و بیش از ۳۰ درصد از ارزش بازار بورس کشور مربوط به بخش معدن و

صنایع معدنی است.» او افزود: «صادرات غیرنفتی ایران باید طبق برنامه از ۲۳ میلیارد دلار فعلی به ۴۹ میلیارد دلار برسد و در این زمینه، بخش معدن نقش بزرگی را ایفا می‌کند.»

این فعال حوزه معدن سپس به آمار صادرات در این بخش اشاره کرد و گفت: «میزان صادرات محصولات معدنی در ۱۱ ماهه سال ۹۲ به رقمی حدود ۷ میلیارد و ۵۷۶ میلیون دلار رسید اما این روند در سال ۹۳ به دلیل کاهش قیمت‌های جهانی و تغییرات سیاست‌های حاکمیتی در بخش معدن روند کاهشی به خود گرفت. همچنین بخش صادرات محصولات بخش معدن در سال ۹۳ نسبت به کل صادرات محصولات معدنی سال ۹۲ با کاهش یک‌هفتمی مواجه بوده که میزان قابل توجهی به شمار می‌رود.» او گفت: «این وضعیت نشان می‌دهد با وجود اینکه ایران یک کشور غنی در حوزه معدن است، بدلیل کمبود در صنایع معدنی و فرآوری نتوانسته جایگاه مناسبی پیدا کند.»

بهرامن افزود: «هر اشتغال معدنی حدود ۱۷ تا ۲۰ فرصت شغلی صنعتی ایجاد می‌کند و هر ۲۰ فرصت شغلی صنعتی حداقل ۲۰۰ شغل در بخش‌های خدمات یا کشاورزی به وجود می‌آورد. با وجودی که ایران یک درصد از مساحت و حدود ۳ درصد از ذخایر شناخته‌شده معدنی جهان و حدود ۷۰ نوع ماده معدنی و استراتژیک در اختیار دارد، اما نتوانسته است به نحو مطلوبی از این پتانسیل و ظرفیت در اقتصاد ملی خود استفاده کند. به طوری که میانگین سهم اقتصاد معدن نسبت به تولید ناخالص داخلی، حدود ۲,۱ درصد و سهم اقتصاد صنایع معدنی حدود ۰,۶ درصد است. لازم بذکر است که سهم بخش معدن در تولید ناخالص داخلی از ۰,۷ درصد در سال ۱۳۸۶

به ۱,۲ درصد در ۹ ماهه سال ۹۳ افزایش یافته است.»

این عضو کمیسیون صنعت و معدن سپس به موانع سرمایه‌گذاری در بخش معدن اشاره کرد و گفت: «موانع اصلی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در بخش معدن ایران، ملاحظات سیاسی، نظام ناکارآمد اداری، فرآیند چندگانه تصمیم‌سازی، فقدان قدرت تصمیم‌گیری به موقع، تفاوت‌های فرهنگی و زبانی، مسائل مالی و تجاری نظیر ناتوانی دولت در پرداخت هزینه قراردادها، برگزاری غیرحرفه‌ای مزایده‌ها و همچنین قوانین و مقررات دست و پاگیر است.» او گفت: «در حال حاضر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در بخش معدن وجود ندارد و نگرش شرکت‌های خارجی که اطلاعاتی از وضعیت ایران دارند چندان مثبت نیست. در نتیجه، محیط عملیاتی نیازمند بازنگری است. لذا برای جذب سرمایه‌های بزرگ به این بخش مهم اقتصادی در کشور باید حقوق مالکیت در بخش معدن باید به روشنی در قانون معادن تبیین شده و کاملاً مورد حمایت قرار گیرد. همچنین دولت باید از رفتارهای تبعیض‌آمیز با بخش‌های خصوصی و دولتی پرهیز کند.» بهرامن ادامه داد: «نتیجه ارزیابی‌ها حکایت از آن دارد که بهبود روابط بین‌المللی کشور می‌تواند جریان سرمایه‌گذاری خارجی را تسهیل کند. مقررات و سیاست‌های دولت باید قابل پیش‌بینی و نسبتاً باثبات باشد و روال اداری مربوط به فعالیت‌های معدنی نیز منظم و قانون‌مدار شود.»

پس از آنکه بهرامن چالش‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن را برشمرد، سایر اعضای کمیسیون نیز دیدگاه‌های خود را در این حوزه بیان کردند.

سرمایه‌گذاری در بخش معدن نیازمند قوانین بلندمدت

سیدحسین سلیمی از برخی برخوردارهای سلیقه‌ای در اوایل دهه ۶۰ با معدن‌داران روایت کرد و گفت: «سرمایه‌گذاری در این بخش نیازمند قوانین بلندمدت است.»

علیرضا سیاسی‌راد نیز گفت: «نتایج مطالعاتی که در انجمن سنگ‌آهن صورت گرفته است نشان می‌دهد دو عامل در توسعه و تحرک بخش معدن موثر بوده است؛ نخست دولت و تصمیمات سیاسی که تابع درآمدهای نفتی است و عامل دومی که پای بخش خصوصی را به حوزه معدن باز کرد، قیمت جهانی محصولات معدنی بود. او افزود: «عوامل اصلی ایجاد تحرک در بخش معدن، اعمال روش‌های نوین و کاهش هزینه است. بنابراین بهره‌گیری از فناوری و بهبود سیستم‌های مدیریت ضروری به نظر می‌رسد.» سیاسی‌راد افزود: «اگر در بخش معدن سرمایه‌گذاری صورت نگیرد، دسترسی به منابع کافی، فناوری و دانش مدیریت ممکن نخواهد بود. اما اگر قرار باشد، سرمایه‌گذاران وارد ایران شوند، با این نحوه سیاست‌گذاری، سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی صورت نخواهد گرفت.»

فریال مستوفی دیگر عضو کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران نیز با انتقاد از برخوردهای سلیقه‌ای در بخش معدن اعلام کرد که این نوع برخوردها منجر به فرار سرمایه‌گذاران می‌شود. او گفت: «شخصی در سال ۱۳۹۰ سهام معدنی را خریداری کرده و در سال ۱۳۹۱ سازمان ایمیدرو، بار دیگر مزایده برگزار کرده است. حال آنکه در سال ۱۳۹۲ رییس ایمیدرو تغییر کرد و رییس جدید حقوق دولتی معادن را به دو برابر افزایش داد که معلوم نیست این افزایش بر چه

مبنایی صورت گرفته است. از سوی دیگر، دریافت مجوزها نیز مستلزم پیمودن پروسه نفس‌گیر دیگری است که اگر دولت خود بخواهد این مجوزها را دریافت کند یک سال به طول می‌انجامد. اما اکنون به سهامدار این معدن اجازه ورود به معدن را نمی‌دهند؛ به این بهانه که مجوزهای لازم را به موقع دریافت نکرده است.»

حسین ابویی مهریزی، معاون برنامه‌ریزی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز توصیه کرد که در نگارش گزارش‌هایی مشابه آنچه بهرامن ارائه کرد و چالش‌ها در قوانین یا سیاست‌گذاری به صورت عینی مورد اشاره قرار گیرد. او همچنین از اعضای کمیسیون درخواست کرد که نظرات خود را برای رفع موانع سرمایه‌گذاری در بخش معدن به شورای تدوین برنامه ششم منتقل کنند.

ضرورت اصلاح فرهنگ دولتی

محسن خلیلی عراقی نیز بر این عقیده بود که تازمانی که فرهنگ دولتی تغییر نکند، انقلاب در بخش اداری ممکن نخواهد بود. او گفت: «اصلاح این فرهنگ از طریق فرهنگ‌سازی ممکن خواهد بود. همان‌گونه که ما را اوایل انقلاب زلوصفت می‌خواندند اما اکنون به واسطه تلاش‌هایی که برای تغییر فرهنگ جامعه صورت گرفته، بخش خصوصی به عنوان راهگشای مشکلات اقتصاد معرفی می‌شود.»

نادعلی اسماعیلی نیز که به تازگی به عنوان رییس سازمان نظام مهندسی معدن برگزیده شده است، گفت: «اتاق تهران باید کمک کند که مشکل فرهنگی در مورد معدن‌کاری برطرف شود. نگرش منفی بومیان به معدن‌کاران در مناطقی که در آن معدن وجود دارد، به این کسب‌وکار آسیب‌هایی را

وارد کرده است. صدا و سیما و اتاق تهران می‌تواند به رفع این چالش کمک کند.»

تدوین استراتژی توسعه معادن و صنایع معدنی

پس از ارائه گزارش دانشگاه مک‌گیل توسط محمد رضا بهرامن و بیان چالش‌های سرمایه‌گذاری در معدن و صنایع معدنی، مهدی پورقاضی گفت: «شاید لازم باشد، استراتژی بخش معدن به رشته تحریر درآید و رگولاتوری در این بخش توسط بخشی مستقل از دولت و بخش خصوصی مقررات را به گونه‌ای تنظیم کند که به نفع همگان باشد.»

پس از آنکه اعضا نظرات خود را مطرح کردند، مقرر شد، بحث تدوین استراتژی توسعه معادن و صنایع معدنی در کارگروه معدن کمیسیون صنعت و معدن اتاق مطرح و به صورت کارشناسی بررسی شود. در نهایت پس از جمع‌بندی نظرات در این کارگروه، استراتژی پیشنهادی تدوین و برای تصویب به کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران ارائه شود تا معدنی به عنوان نظر بخش خصوصی به دولت ارائه شود.

گمرک ایران / براساس آمار گمرک

حجم تجارت خارجی کشور به ۵۷ میلیارد دلار رسید

براساس آمار گمرک ایران حجم تجارت خارجی کشور به حدود ۵۷ میلیارد دلار رسید.

به گزارش گمرک ایران، عملکرد تجارت خارجی

ایران در هشت ماهه سال جاری منتشر شد. طبق این آمار حجم تجارت خارجی ۵۶ میلیارد و ۹۳۹ میلیون دلار رسید.

واردات کشورمان در مدت یاد شده به ۲۷ میلیارد و ۳۰۷ میلیون دلار رسید که این میزان واردات ۲۰ و ۹۵ درصد کمتر از مدت مشابه سال قبل بوده است. میزان واردات کشورمان در هشت ماهه سال گذشته ۳۴ میلیارد و ۵۴۳ میلیون دلار بود.

عمده واردات کشورمان در این مدت به ترتیب به ذرت دامی با سهم ۳ و ۴۲ درصدی از کل ارزش واردات، گندم خوراکی با یک و ۹۳ صدم درصد، خودرو سواری با حجم سیلندر بیش از ۱۵۰۰ سی سی و کمتر از ۲۰۰۰ سی سی با یک و ۹۰ صدم درصد، لوبیای سویا با یک و ۸۹ صدم درصد و کنجاله سویا با یک و ۸۷ صدم درصد اختصاص دارد. همچنین عمده کشورهای صادرکننده کالا به ایران در هشت ماهه سالجاری به ترتیب کشورهای چین، امارات متحده عربی، کره جنوبی، ترکیه و سوئیس بوده اند.

همچنین در ادامه این گزارش آمده، در هشت ماهه سال جاری صادرات غیر نفتی ایران به ۲۹ میلیارد و ۶۳۲ میلیون دلار رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۰ و ۴۸ صدم درصد کاهش داشت.

این گزارش حاکی است، عمده کالاهای صادرشده شامل میعانات گازی با سهم ۱۷ درصدی از ارزش کل صادرات، محصولات پتروشیمی با ۳۵ درصد و سهم سایر کالاها ۴۸ درصد بوده است. عمده ترین خریداران کالاهای ایرانی هم در مدت یاد شده به ترتیب شامل کشورهای چین، عراق، امارات متحده عربی، هند و افغانستان بود.

تسنیم/ معاون فنی سازمان مدیریت و برنامه ریزی خبر داد

پیش بینی رشد ۴۲ درصدی اقتصاد با افزایش بهره‌وری در برنامه ششم

معاون فنی و توسعه امور زیربنایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی گفت: پیش بینی می‌شود که در برنامه ششم توسعه کشور ۳۵ تا ۴۲ درصد رشد اقتصادی با افزایش نرخ بهره‌وری محقق شود.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، غلامرضا شافعی در پنل اول کنفرانس تهران - معرفی مدل جدید قراردادهای نفتی IPC - از کاهش تزریق گاز به میدانهای نفتی، قرار گرفتن میدانهای نفتی در نیمه دوم عمر، عملیاتی نشدن الگوی تولید فرآوردههای نفتی، پایین بودن کیفیت فرآوردههای نفتی تولید داخل، عدم دسترسی به منابع مالی خارجی و محدودیت در فناوری، بالا بودن اتلاف انرژی به عنوان مهمترین چالشهای صنعت نفت کشور نام برد.

معاون فنی و توسعه امور زیربنایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی ذخایر نفت و گاز کشور و نیاز دنیا به این منابع انرژی، پایین بودن هزینه های تولید و منابع نیروی انسانی را مزیت‌های کشور در صنعت نفت دانست.

وی با اشاره به اینکه پیش بینی می‌شود که در برنامه ششم توسعه کشور ۳۵ تا ۴۲ درصد رشد اقتصادی با افزایش نرخ بهره‌وری محقق شود گفت: شاید این رقم ایده آل و بلند پروازانه باشد اما با توجه به اینکه کشورها و شرکتهای خارجی بعد از رفع تحریم‌ها دوباره واردات نفت خام خود را از ایران از سر می

گیرند این امر محقق خواهد شد.

رئیس سابق سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران - ایدور - فزود: با افزایش تولید یک میلیون بشکه ای نفت خام در سال اول رفع تحریمها نرخ بهره‌وری افزایش خواهد یافت.

وی رشد تولید ناخالص ملی را در سال ۱۳۹۲ به نسبت سال قبل آن ۱,۹ درصد منفی اعلام کرد و گفت: این در حالی است که بخش نفت با نرخ رشد ۸,۹ درصد مواجه بود؛ در سال ۹۳ نیز رشد تولید ناخالص ملی در مقایسه با سال قبل ۳ درصد و بخش نفت ۴,۸ درصد بود.

فارس/ رئیس کنفدراسیون صادرات در گفت‌وگو با فارس:

خرید دین بنگاه‌ها به سرنوشت یارانه تولید دچار نشود

رئیس کنفدراسیون صادرات گفت: ارائه تسهیلات در بسته خروج از رکود به تمام واحدها و کالاها تعمیم پیدا نکرد و مجدداً صنایع بزرگی از جمله خودروسازان مورد توجه قرار گرفته‌اند در حالی که دولت می‌توانست با بخشی از ۳ هزار میلیارد تومانی که برای تسهیلات خودرو داد مشکل واحدهای تولیدی کوچک را حل کند.

محمد لاهوتی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، درباره بسته خروج از رکودی که دولت طی یک ماه اخیر آن را ارائه کرده است، گفت: دولت با توجه به شرایط سخت اقتصادی که از نظر کاهش قیمت نفت و تحریم‌هایی که هنوز قفل آن

باز نشده دارد، در شرایطی قرار گرفته که با وجود پایین آوردن نرخ تورم هنوز نتوانسته کشور را از رکود خارج کند.

وی با اشاره به اینکه دولت با ارائه این بسته بیشتر به دنبال آن بوده تا زمان برداشته شدن تحریم‌ها زمان بخرد خاطرنشان کرد: با برداشته شدن تحریم‌ها و آزاد شدن منابع مالی شاید بخشی از این منابع در اختیار بخش صنعت قرار گیرد.

عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران به نحوه اختصاص تسهیلات در این بسته انتقاد کرد و گفت: این تسهیلات به تمام کالاهای تولیدی تعمیم پیدا نکرده و مجدداً صنایع بزرگی از جمله خودروسازان مورد توجه قرار گرفته‌اند و به نوعی این برداشت می‌شود که فقط قرار بوده تا پارکینگ خودروسازان خالی شود در حالی که بیشترین اشتغال در صنایع کوچک و متوسط اتفاق می‌افتد.

لاهورتی ادامه داد: این در حالی است که صنایع کوچک و متوسط اکنون در تأمین نقدینگی و تأمین مواد اولیه با مشکلات فراوانی مواجه هستند و بهتر بود ارائه تسهیلات توسط دولت همزمان اجرا می‌شد نه اینکه ۳ هزار میلیارد تومان منابع بانک مرکزی به حساب خودروسازان سرازیر شود، در حالی که بخشی از این رقم می‌توانست بسیاری از مشکلات واحدهای تولیدی کوچک را حل کند.

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع ارائه تسهیلات خرید لوازم خانگی و ارائه کارت‌های ۱۰ میلیون تومانی اعتباری هم اشاره کرد و افزود: به نظر می‌رسد ارائه این کارت‌ها که هنوز هم اجرایی نشده بسیار سخت و پیچیده است، فقط بار اضافی برای بروکراسی اداری به دولت تحمیل می‌کند و بهتر بود نحوه اجرای آن

کارشناسانه‌تر انجام شود.

عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در مورد ارائه تسهیلات به بخش تولید هم گفت: در زمان اجرایی شدن هدفمندی یارانه‌ها و برداشته شدن بخشی از سوبسیدها قرار بود مابه‌التفاوت نرخ سود به واحدهای تولیدی پرداخت شود ولی دولت وقت این کار را نکرد که در نتیجه قیمت تمام شده تولید صادراتی بالا رفته و امروز قیمت کالای صادراتی در بازار به همین دلایل رقابتی نیست.

وی اظهار امیدواری کرد تسهیلاتی که به عنوان رد دیون و خرید مواد اولیه در این بسته برای واحدهای تولیدی در نظر گرفته شده به سرنوشت یارانه تولید دچار نشود.

مهر/

جدول قیمت سکه و ارز روز شنبه منتشر شد

جدول قیمت انواع سکه و ارز در بازار روز شنبه منتشر شد.

به گزارش خبرنگار مهر، نرخ فروش هر قطعه سکه تمام بهار طرح جدید امروز شنبه در بازار ۹۰۶ هزار تومان، طرح قدیم ۹۰۵ هزار تومان، نیم سکه ۴۵۷ هزار تومان، ربع سکه ۲۵۰ هزار تومان و سکه گرمی ۱۶۶ هزار تومان اعلام شد.

همچنین نرخ هر گرم طلای زرد ۱۸ عیار در بازار داخلی ۹۲ هزار و ۳۲۰ تومان و نرخ هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۰۵۷ دلار است.

در همین حال، صرافان بازار ارز نرخ هر دلار آزاد را

برای فروش ۳۶۵۵ تومان، هر یورو را ۳۸۶۵ تومان، هر پوند را ۵۴۸۵ تومان، لیر ترکیه ۱۲۷۵ تومان و درهم امارات را ۹۹۷ تومان اعلام کردند.

جدول قیمت سکه و ارز در روز شنبه

نوع سکه	قیمت بازار
سکه تمام طرح جدید	۹۰۶۰۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۹۰۵۰۰۰
نیم سکه	۴۵۷۰۰۰
ربع سکه	۲۵۰۰۰۰
گرمی	۱۶۶۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۹۲۳۲۰
نوع ارز	
دلار	۳۶۵۵
یورو	۳۸۶۵
پوند	۵۴۸۵
درهم	۹۹۷
لیر ترکیه	۱۲۷۵

دنیای اقتصاد/ با رشد ماهانه ۵۱ درصدی رقم خورد جهش صادرات در آبان ماه

صادرات کشور در آبان ماه، رکورد صادرات ماهانه در سال جاری را شکست. براساس آمارهای گمرک، ایران در هشت ماه منتهی به آبان سال جاری صادرات ۲۹ میلیارد و ۶۳۲ میلیون دلاری را رقم زده است؛ با اینکه این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته افت ارزشی حدود ۱۰/۵ درصدی را تجربه کرده، اما روند صعودی

صادرات ماهانه کشور در ماه‌های اخیر می‌تواند نشانه بهبود صادرات در آینده باشد.

برخی از کارشناسان دلیل رشد ارزشی صادرات در ماه‌های اخیر را ناشی از رشد قیمت دلار که از مردادماه امسال شروع شده، می‌دانند. بر این اساس ارزش صادرات کشور در آبان سال جاری در حالی رشد ۵۱ درصدی را تجربه کرده که قیمت دلار نیز در این ماه جهش نسبتاً بزرگی را ثبت کرده است. از سوی دیگر واردات کشور در ماه‌های اخیر روند متناقضی را نسبت به صادرات کشور نشان داده است؛ درحالی‌که صادرات در آبان ماه بالاترین ارزش صادرات ماهانه در سال جاری را رقم زده، اما واردات کشور در این ماه (پس از فروردین ماه) پایین‌ترین میزان واردات ماهانه را ثبت کرده است. براساس آمارهای گمرک ایران، صادرات کشور از ابتدای سال جاری روند کاهشی را در پیش گرفته بود؛ به طوری که در اردیبهشت ماه ارزش صادرات حدود پنج میلیارد و ۱۳۰ میلیون دلار رقم خورد و این رقم با افت ۴۱ درصدی در خردادماه نسبت به اردیبهشت ماه به سه میلیارد و ۶ میلیون دلار رسید. این رقم در تیرماه با رشد ناچیز ۵ درصدی به میزان سه میلیارد و ۱۴۸ میلیون دلار ثبت شد؛ اما در مردادماه ارزش صادرات کشور بار دیگر افت داشت و به میزان دو میلیارد و ۹۲۴ میلیون دلار رقم خورد. این در حالی است که روند کاهشی صادرات کشور در مردادماه پایان یافت و پس از آن روندی صعودی را در پیش گرفت؛ به طوری که در شهریورماه با رشد ۲۱/۶ درصدی به سه میلیارد و ۵۵۵ میلیون دلار رسید. پس از آن در مهرماه با رشد ناچیز دو درصدی ارزش صادرات سه میلیارد و ۶۳۷ میلیون دلار ثبت شد؛ اما آمارهای گمرک در آبان ماه نشان می‌دهد که میزان صادرات در این ماه نسبت به ماه قبل از آن، با

رشد ۵۱ درصدی به پنج میلیارد و ۵۰۱ میلیون دلار رسید که این رقم، بالاترین میزان صادراتی است که از فروردین ماه تا آبان ماه سال جاری رقم خورده است. در سال جاری تجارت خارجی کشور از جمله صادرات با افت ارزشی نسبت به سال گذشته همراه بوده است. دلایل افت صادرات را می‌توان در کاهش قیمت جهانی نفت و به تبع آن محصولات وابسته به نفت، همچنین انتظارات تاجران و تولیدکنندگان به لغو کامل تحریم‌ها دید. البته اخیراً رئیس سازمان توسعه تجارت عامل دیگری از جمله سوق یافتن صادرات به سمت کالاهای با ارزش افزوده بالا و جلوگیری از خام فروشی محصولات کشور را از دیگر دلایل افت صادرات در سال جاری دانست. اما با این همه، به نظر می‌رسد روند رو به رشد صادرات ماهانه کشور در سال جاری را بتوان نشانه مثبتی برای توسعه و بهبود صادرات در آینده دانست. همچنین براساس آمارهای گمرک، طی هشت ماه منتهی به آبان سال جاری از صادرات ۲۹ میلیارد و ۶۳۲ میلیون دلاری کشور، سهم صادرات میعانات گازی ۱۷ درصد، سهم صادرات محصولات پتروشیمی ۳۵ درصد و سهم صادرات سایر کالاها نیز معادل ۴۸ درصد بوده است. عمده‌ترین خریداران کالاهای ایرانی نیز در مدت مورد بررسی به ترتیب شامل کشورهای چین، عراق، امارات متحده عربی، هند و افغانستان بوده است. رقم صادرات کشور در هشت ماه منتهی به آبان سال جاری کشور در حالی است که طی این دوره واردات کشور معادل ۲۷ میلیارد و ۳۷ میلیون دلار رقم خورده است.

بر این اساس، طی این دوره حجم تجاری کشور معادل ۵۶ میلیارد و ۶۶۹ میلیون دلار و تراز تجاری کشور نیز معادل دو میلیارد و ۵۹۵ میلیون دلار ثبت شد. این رقم تراز تجاری را می‌توان مثبت‌ترین تراز تجاری

کشور در سال جاری دانست. با اینکه در سال‌های پیش عمدتاً تراز تجاری کشور با کسری همراه بود؛ اما در سال جاری متفاوت از سال‌های پیش، به غیر از ۶ ماه منتهی به شهریور سال جاری (که تراز تجاری معادل منفی ۳۵۸ میلیون دلار ثبت شده بود)، در سایر دوره‌ها تجارت کشور با مازاد تراز تجاری همراه بود. اما بررسی‌ها از روند واردات کشور طی هشت ماه منتهی به آبان سال جاری اخبار خوشی را با خود به همراه ندارد. اگر چه صادرات کشور در ماه‌های اخیر روندی صعودی داشته، اما واردات کشور با کاهش ارزشی همراه بوده است. براساس آمارهای گمرک واردات کشور در آبان‌ماه معادل دو میلیارد و ۹۶۱ میلیون دلار رقم خورده که این رقم را می‌توان جزو یکی از پایین‌ترین ارقام واردات از فروردین‌ماه تا آبان‌ماه سال جاری دانست.

با اینکه واردات کشور در اردیبهشت ماه چهار میلیارد و ۳۷۳ میلیون دلار رقم خورده بود؛ اما در خرداد ماه با افت ۸ درصدی به چهار میلیارد و سه میلیون دلار رسید. در تیرماه نیز روند کاهشی ارزش واردات ادامه داشت و با افت ۱۳ درصدی نسبت به خردادماه به سه میلیارد و ۴۷۵ میلیون دلار رسید. در مردادماه نیز ارزش واردات افت ۱۱ درصدی را تجربه کرد و معادل سه میلیارد و ۸۹ میلیون دلار ثبت شد. این در حالی است که در شهریورماه یک جهش حدود ۲۸ درصدی را در ارزش واردات شاهد بودیم و ارزش واردات در شهریورماه معادل سه میلیارد و ۹۴۱ میلیون دلار رقم خورد. اما این رشد دیری نپایید و در همین ماه ختم شد؛ به طوری که در مهرماه نیز ارزش واردات کشور با افت ۱۸ درصدی نسبت به شهریورماه به سه میلیارد و ۲۲۴ میلیون دلار رسید؛ در آبان‌ماه برخلاف اینکه صادرات کشور بیشترین رقم صادرات ماهانه در کشور

را به خود اختصاص داده بود، اما واردات کشور در این ماه جزو یکی از پایین‌ترین رقم واردات ماهانه در سال جاری است. واردات کشور در آبان‌ماه افت ۸ درصدی نسبت به مهرماه امسال را ثبت کرده است.

تسنیم/ وزیر امور اقتصادی و دارایی خبر داد رابطه رشد اقتصادی با صادرات و سرمایه‌های خارجی

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: براساس پیش‌بینی محافل تخصصی بین‌المللی، بالاترین رشد اقتصادی در تمام منطقه، شمال آفریقا و خاورمیانه از سال آینده متعلق به ایران خواهد بود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم علی طیب‌نیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی ایران که برای شرکت در نشست وزیران اقتصاد و تجارت کشورهای اسلامی در استانبول به سر می‌برد، در پاسخ به این سوال که در شرایط گذر از تحریم، شرایط اقتصادی کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید، افزود: همان طوری که در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، مقام معظم رهبری ابلاغ فرمودند، اقتصاد مقاومتی؛ اقتصادی است درون‌زا و در عین حال برون‌گرا، به این معنا که ما سعی می‌کنیم بنیان‌های تولید را در داخل قوی کنیم و از همه فرصت‌ها و قابلیت‌های درونی کشور بهره‌برداری کنیم و در عین حال از فرصت‌های موجود در اقتصاد بین‌الملل باید بهره‌گیری کنیم و زمینه رشد سریع‌تر و بالاتر کشور را فراهم کنیم. طیب نیا اضافه کرد: تجربه سال‌های اخیر نشان

می‌دهد که بین رشد نرخ اقتصادی با توسعه صادرات و با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های خارجی ارتباط نزدیکی وجود دارد، حذف تحریم‌ها در آینده نزدیک فرصت‌های قابل‌ملاحظه‌ای برای ما فراهم می‌کند، صادرات کالاهای تولیدی ایران به بازارهای خارجی را تسهیل می‌کند و امکان جذب سرمایه فناوری‌های جدید از خارج کشور را برای ما مهیا می‌سازد. وزیر امور اقتصادی و دارایی کشورمان در ادامه تصریح کرد با حذف تحریم‌ها این امکان فراهم خواهد شد، از امکانات و منابعی که در خارج از کشور داریم و در حال حاضر مسدود است و قابلیت استفاده ندارد، استفاده کنیم. وی افزود: این امر امکان صادرات بیشتر نفت و در عین حال پیش فروش نفت را فراهم می‌کند و در زمینه مبادلات بانکی، بیمه‌ای، کشتیرانی نیز تسهیلات قابل‌ملاحظه‌ای برای ما فراهم می‌کند که هزینه مبادلاتی ما را کاهش می‌دهد.

طیب نیا اضافه کرد: مجموعه این عوامل قطعاً روی رشد اقتصادی ما تأثیر مثبت و معناداری خواهد داشت و مقابله با تورم و شرایط رکودی را برای ما بسیار ساده‌تر می‌کند. وزیر اقتصاد گفت: در مجموع محافل بین‌المللی و کارشناسان، آینده روشنی را برای اقتصاد ایران پیش‌بینی می‌کنند و بر اساس پیش‌بینی محافل تخصصی بین‌المللی، بالاترین رشد اقتصادی در تمام منطقه، شمال آفریقا و خاورمیانه از سال آینده متعلق به ایران خواهد بود. طیب نیا در پاسخ به سوال دیگری در باره برنامه کار نشست وزیران اقتصاد و تجارت کشورهای اسلامی (کمسک) در استانبول گفت: محور اصلی این نشست دو روزه مشکلات و موانعی است که کشورهای اسلامی در مسیر توسعه با آن مواجهند و یکی از مهمترین این مشکلات بحث تامین مالی فعالیت‌های توسعه است.

وی افزود: در این اجلاس و در کمیته‌های مربوطه مسائل مربوط به توسعه، تامین مالی، مسائل مربوط به مقابله با فقر، مسائل کشاورزی، صنعت و گردشگری مورد بحث قرار می‌گیرد. وزیر امور اقتصادی و دارایی کشورمان گفت: در جلسه چهارشنبه قرار شد که اجلاس گردشگری و سلامت در سال آینده میلادی در ایران تشکیل شود و همین طور کنفرانسی برای بررسی مسائل مالی رشد و توسعه برگزار خواهد شد که با توجه به تجربه موفق که ایران در سال‌های اخیر داشته، قرار شد از ایران نیز برای شرکت در این اجلاس دعوت شود.

بازاندیشی در مقوله رهبری سازمانی

دنیای اقتصاد /

مترجم: فریبا ولیزاده
sloanreview.mit منبع:

زمینه نیز در قالب تعریف سبک‌های رهبری و رفتار رهبران صورت گرفته است اما با این وجود همواره بر جذابیت کارزماتیک رهبران بزرگ تاکید شده است. واژه یونانی کاریزما در لغت به معنی هدیه و فضیلتی است که اجازه می‌دهد تا افراد خاص دیگران را هدایت کنند و آینده را با حضور گسترده و شخصیت خود شکل دهند.

دغدغهای در سازمان‌ها وجود دارد مبنی بر اینکه تسهیلاتی نظیر دسترسی به ارتباطات تکنولوژیک، اندازه و انعطاف‌پذیری و نگرش بالا به پایین در میان رهبران محدودیت‌هایی را به همراه داشته است. برای نمونه سیمون لویید، مدیر منابع انسانی بانک سانتاندر بریتانیا، در مقاله خود تحت عنوان «freeing things up» که در ۲۴ سپتامبر ۲۰۱۴ در مجله HR منتشر شده، سعی کرده است به نکته ذیل اشاره کند: «به دلیل گستردگی سازمان‌ها پیاده‌سازی و تحمیل ساختار فرماندهی و کنترل امکان‌پذیر نیست.» در همین مقاله بتسی سارتر، معاون ارشد در شرکت VMware اشاره می‌کند که به دلیل سرعت بی‌اندازه تغییرات نمی‌توان انتظار مقیاس‌گذاری را داشت یا انتظار داشت که بدون طراحی مدل‌های چابک به

موفقیت دست پیدا کرد. ساختار بالا به پایین سرعت فوق‌العاده پایینی دارد.

می‌توان با بررسی بیشتر بینش‌های نلسون ماندلا، رئیس‌جمهوری سابق آفریقای جنوبی و یکی از برجسته‌ترین چهره‌های عصر حاضر، به چشم‌اندازی جدید برای تهیه مدل رهبری سازمانی دست پیدا کرد. ماندلا به‌طور مستمر بر ماهیت مشترک رهبری تاکید داشت و به دلیل اعتباربخشی به افراد از شهرت فراوانی برخوردار بود. برای مثال، هنگامی که به واسطه تلاش‌هایش برای لغو آپارتاید از وی قدردانی شد او به این نکته اشاره کرد که لغو آپارتاید یک تلاش جمعی بوده است. شاید یکی از مهم‌ترین درس‌های رهبری که می‌توان از ماندلا آموخت تمایل بالای وی به اشتراک‌گذاری نقش رهبری با دیگران باشد.

در محیط‌های کسب‌وکار پویا نمی‌توان روند تقلیل انرژی و توان خلاقانه پیروان رهبر را به‌طور کلی نادیده گرفت. رویکرد ماندلا در پی نگرشی جدید به رهبری است و رهبری را به‌عنوان مجموعه‌ای از رفتارها و صفات مختص افراد خاص نمی‌پذیرد بلکه آن را مجموعه‌ای از تجارب در میان گروهی از افراد می‌داند که به دنبال تحقق هدفی هستند. این نوع رهبری

شامل فعالیت‌هایی نظیر بررسی محیط، بسیج منابع و دعوت به مشارکت و تعامل متقابل در شبکه‌های موجود یا شبکه‌های جدید و البته ارائه بازخورد و تسهیل فرآیندها است.

علاوه بر این، به این معنی است که توسعه رهبری سازمانی مستلزم اتخاذ رویکردی متمایز از صفات عادی و استاندارد است که مدیران را وادار به شرکت در دوره‌هایی می‌کند که ادعا می‌کنند از چند و چون رهبری شایسته آگاهند و آن را آموزش می‌دهند. اگر رهبری یک فعالیت گروهی است پس جدا کردن مدیران از محیطی که فعالیت‌های گروهی در آن به وقوع می‌پیوندد راه مناسبی برای آموزش آن به نظر نمی‌آید. مدیران شاید بتوانند برخی مهارت‌های کلیدی را در دوره‌های مزبور بیاموزند اما مسلماً چنین مهارت‌هایی در رویارویی با مشکلات و چالش‌های فضای کسب‌وکار کاربردی نخواهند داشت. حتی استفاده از راهکارهای پیشنهادی بهترین مشاوران هم گاه کارگشا نیست، زیرا همواره به راهکاری فوری برای حل مشکل به وجود آمده در فضای کسب‌وکار نیاز است.

این به این معنی نیست که آموزش رهبری سازمانی

در دنیای به شدت رقابتی امروز تقلیل روند توانمندی‌های خلاقانه پیروان راه منطقی به نظر نمی‌رسد. در عوض نیاز به طراحی مدل رهبری گروهی و خود اصلاح شونده‌ای احساس می‌شود تا به واسطه آن افراد تعامل با یکدیگر و ارزیابی لحظه به لحظه اعمال خود را بیاموزند تا از این طریق زمینه‌های یادگیری و توسعه در هر مقطع زمانی برای سازمان فراهم شود. رهبری در قالب یاد شده به گروهی از افراد اشاره دارد که به صورت جمعی فعالیت‌هایی را انجام می‌دهند نه فردی که به تنهایی و در نقش یک رهبر برای دیگران تصمیم‌گیری می‌کند.

الزامی نیست. بلکه باید به این نکته توجه کرد که آموزش رهبری باید در چارچوبی صورت گیرد که پاسخگوی نیازهای فوری مدیران باشد و براساس تجارب رسمی و غیررسمی توسعه شغل نظیر مربیگری، کارآموزی، انعکاس فرآیند گروه و یادگیری عملی صورت گیرد. در بررسی نحوه توسعه رهبری در درون یک گروه باید به روش‌هایی دست پیدا کنیم که حوزه‌های نسنجیده و ناخودآگاه را به مفاهیم سنجیده و خودآگاه تبدیل می‌کنند. ضروری است نمونه‌های شکست، ناهماهنگی، بحران و موانع موجود در محیط کار که به طرز شگفت‌آوری منجر به سرکوب خلاقیت می‌شوند، مورد بررسی و توجه قرار بگیرند.

یکی از روش‌های موجود برای تحریک این نوع گفت و گوی انعکاسی، یادگیری عملی یا تجربی است که براساس آن شرکت‌کنندگان به مشکلاتی که در حوزه کاری و محیط کسب‌وکارشان روی می‌دهد به صورت زمان حقیقی واکنش نشان می‌دهند. یادگیری عملی مستلزم ایجاد تلاش‌های هماهنگی میان مدیران و البته انعکاس اقداماتی است که تبعاتی را در بخش‌های عملیاتی سازمان به جا می‌گذارد. شرکت سیسکو، مستقر در سن خوزه کالیفرنیا، از یادگیری عملی برای فراهم کردن زمینه‌های رشد خود و پیاده‌سازی استراتژی‌های مشارکتی با رویکرد توسعه رهبری استفاده می‌کند. از طریق برنامه‌های مشابه کارکنان توسعه رهبری را در قالب وظایف شغلی خود می‌آموزند و همزمان زمینه‌های رشد کسب‌وکار نیز به آنان آموزش داده می‌شود.

شرکت توزیع نیروی برق استان گیلان

موضوع: عمومی دو مرحله ای ۲۱۰۰۰ عدد
بالاست (ترانس) بخارسدیم ۵۴-۹۴

نوع برگزاری: دو مرحله ای

واحد پولی برآورد مالی: ریال

تاریخ بازگشایی پاکات: ۱۳۹۴/۹/۲۳ - بیست و سوم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت ارسال پیشنهاد: ۱۳۹۴/۹/۲۳ - بیست و سوم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت دریافت اسناد: ۱۳۹۴/۹/۱۰ - دهم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

تاریخ اعتبار پیشنهاد: ۱۳۹۴/۱۲/۲۳ - بیست و سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

کشور / استان / شهر: ایران - گیلان - رشت

شرکت سهامی برق منطقه ای باختر

موضوع: مناقصه عمومی - دومرحله ای شماره ۹۴/۵۶
-تهیه، نصب، تست و راه اندازی پست ۶۳ کیلوولت
ویان

نوع برگزاری: دو مرحله ای

واحد پولی برآورد مالی: ریال

برآورد مالی: ۱۸۴۰۰۸۴۱۸۱۵

تاریخ بازگشایی پاکات: ۱۳۹۴/۹/۲۹ - بیست و نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت ارسال پیشنهاد: ۱۳۹۴/۹/۲۹ - بیست و نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت دریافت اسناد: ۱۳۹۴/۹/۱۴ - چهاردهم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

تاریخ اعتبار پیشنهاد: ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ - بیست و نهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

کشور / استان / شهر: ایران - مرکزی - اراک

توضیحات: مسول پروژه رضا محمدی می باشد

شرکت توزیع نیروی برق استان همدان

موضوع: احداث شبکه روستایی بند ز

حوزه فعالیت فراخوان: امور پیمانکاری

نوع برگزاری: دو مرحله ای

واحد پولی برآورد مالی: ریال

برآورد مالی: ۸۶۳۵۳۸۳۸۳۲

تاریخ بازگشایی پاکات: ۱۳۹۴/۹/۲۹ - بیست و نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت ارسال پیشنهاد: ۱۳۹۴/۹/۲۸ - بیست و هشتم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت دریافت اسناد: ۱۳۹۴/۹/۱۵ - پانزدهم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

تاریخ اعتبار پیشنهاد: ۱۳۹۴/۱۲/۵ - پنجم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

کشور / استان / شهر: ایران - همدان - همدان

محل دریافت اسناد: سایت ملی مناقصات - سایت معاملات توانیر - سایت شرکت توزیع

طبقه بندی موضوعی: پیمانکاری راه-ابنیه-تاسیسات

شرکت توزیع نیروی برق غرب مازندران

موضوع: تجدید مناقصه خرید ۱۵۰۰۰ دستگاه کنتور
تکفازدیجیتالی

حوزه فعالیت فراخوان: امور خرید یا تامین کالا

نوع برگزاری: دو مرحله ای

واحد پولی برآورد مالی: ریال

تاریخ بازگشایی پاکات: ۱۳۹۴/۹/۲۶ - بیست و ششم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت ارسال پیشنهاد: ۱۳۹۴/۹/۲۵ - بیست و پنجم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

مهلت دریافت اسناد: ۱۳۹۴/۹/۱۰ - دهم آذر ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

تاریخ اعتبار پیشنهاد: ۱۳۹۴/۱۲/۲۵ - بیست و پنجم اسفند ماه یک هزار و سیصد و نود و چهار

کشور / استان / شهر: ایران - مازندران - نوشهر

محل دریافت اسناد: www.bargh-gmazir

مخاطبان محترم بولتن الکترونیک سندیکای
صنعت برق ایران (رسانا) خواهشمند است
نظرات، پیشنهادات و نقدهای خود را از طریق
ایمیل ahmadi@ieis.ir و یا شماره تلفن های
۶-۶۶۵۷۰۹۳۰ به ما اطلاع دهید.
با تشکر و سپاس از همراهی شما

فازنین احمدی
مسئول بولتن روزانه سندیکا

بیست اسکی آبعلی

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Mohammad Mohemany